

ВЕРЕСЕНЬ ч. 8 1980

SEPTEMBER 1980 No 8

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ — PUBLISHED BY UNWLA, INC.

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

P. XXXVII ВЕРЕСЕНЬ 1980 SEPTEMBER 1980 Vol XXXVII

ЗМІСТ

У. Л. За нами гаряче літо	1
Є. Плужник. Вчись у природі	1
З весільних обрядів	2
І. Рожанковська. Світова Конференція у Копенгагені	4
Український Музей	6
У. Л. П'ята річниця Гельсінкських Угод	7
Що читати. Є. Плужник. Три збірки М. Тарнавська	8
Є. Плужник. Поезії	9
Н. Хоманчук. В пошану Г. Дидик	9
О. Корвицька. У Марокко — там де жінки не панують	10
М. Пискір. Наші танцювальні ансамблі	12
Тільки між нами і телефоном. Л. Калинович	13
О-КА. Де подіваються наші генії	14
Вітаємо С. Андрушків	14
Ой ти коте, коточок	14
В. Івасюк. Пісня	14
А. Савачева. Кризь пориви життя	15
О. Ільків. Авторський вечір. Г. Черинь в Сідней	16
Вісті з Централі	17
СФУЖО	18
Our Life	20
Вишивка. Вишивана скатертину	24
Наше харчування. О. Кузьмович. Осінь і зелені помідори	25
Хроніка Округ. Північний Н.Й. Поза Округами	26
Дописи з діяльності Відділів	30
Посмертні згадки	32
Замість квітів	33, 36
Нашим малютам	34

Головна Управа СУА і Адміністрація Нашого Життя

108 Second Ave.
New York, N. Y. 10003
тел. (212) 533-4646

Our Life Editor Ulana Llubovych
тел. (212) 674-5508

Український Музей

203 Second Ave., New York, N.Y. tel (212) 228-0110

Видає Союз Українок Америки раз у місяць за зняттям серпня.

Редактор — Уляна Любович

Редакційна колегія: Світлана Андрушків, Марія Барагура, Лідія Бурачинська, Любов Волинець.

"Розвага — забава" ред. Віра Андрушків.

Мовна редакція — Наталя Лівницька-Холодна.

Наша обкладинка: Гуцульська весільна пара. Рис. Слава Геруляк
Our cover. A Hutzul couple. Done by Slava Gerulak

"Second-Class Postage Paid at New York, N. Y. and at additional mailing offices".

Printed in U.S.A. by Computoprint Corporation
335 Clifton Ave., Clifton, N.J. 07011

ГОЛОВНА УПРАВА
СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

ЕКЗЕКУТИВА

Іванна Рожанковська — голова
Олександра Різник — заступниця голови
Люба Волинець — заступниця голови
Христина Навроцька — заступниця голови
Марія Томоруг — заступниця голови
Ірена Чайківська — протоколярна секретарка
Марія Савчак — кореспонденційна секретарка
Олександра Кіршак — касирка
Іванна Ратич — фінансова секретарка
Оля Гнатейко - вільний член

РЕФЕРЕНТУРИ

Ірина Кіндрачук — організаційна
Дарія Маркусь — культурно-освітня
Ірина Руснак — музейна — мистецька
Ірина Лончина — виховна
Теодозія Савицька — суспільної опіки
Ірина Качанівська — касирка суспільної опіки стипендій
Олена Процюк — пресова
Марта Терлецька — зв'язків
Люїза Сакс — статутова

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ

Ольга Муссаковська — голова
Поля Книш — член
Надія Попель — член
Евгенія Новаківська — заступниця
Оксана Микитин — заступниця

ГОЛОВИ ОКРУЖНИХ УПРАВ

Ліда Колодчин — Дітройт
Наталія Даниленко — Філадельфія
Оксана Шурова — Нью Йорк
Іванна Мартинець — Північний Нью Йорк
Ліда Гладка — Нью Джерзі
Ірина Кашубинська — Огайо
Марія Семків — Чикаго
Марія Гіжа — Нова Англія
Тетяна Дурбак — Південний Нью Йорк

ПРЕДСТАВНИЦТВА

"НАШОГО ЖИТТЯ"

АНГЛІЯ: Myroslawa Rudenska
245 Wigman Rd. Bilborough Estate
Nottingham, England
Ukrainian Booksellers, 49 Linden Gardens
Notting Hill Gate, London W.2

АВСТРАЛІЯ: "Library & Book Supply"
16a Prospect St
Gleroy, W9, Victoria
Australia

ФРАНЦІЯ: Daria Melnykovych
c/o N. 7 887 93 de Paris
26 rue de Tercy, Paris 18-2,
France

НІМЕЦЧИНА: Ukrainischer Frauenverband
Haus der Begegnung
8 München 5, Rumfordstr. 21

Швидко пройшло літо. Можливо, що воно завжди минає надто скоро, але ми це не пам'ятаємо. Вимір його для кожного інший, залежний від того, як хто вмів і міг його пережити. Але одне було спільне для тих, хто живе на цьому континенті: воно було гаряче! Воно дійсно, за словами М. Рильського "дише полум'ям на все". Але не тільки в природі було воно гаряче. Ціла низка подій могла хвилювати й підносити температуру нашого душевного настрою.

Сама природа не тільки спекою на цьому континенті, але теж дощами в Україні і Польщі, вибухами вулкану в штаті Вашингтон і іншими незвичними об'явами хвилювала й будила неспокій.

Непересічні випадки, вибухи, катастрофи тощо, свідчили про те що людина не вмє цілковито і на свою користь володіти творами свого розуму: технікою й продукцією.

Співжиття людських одиниць, а тимбільше народів, держав, груп свідчили теж не в користь людини, яка називає себе паном усіх Божих сотворінь. Про це говорить хоча б наїзд збройних советських сил на Афганістан ще до того під таким карикатурним гаслом як "допомога"; незгідне з прийнятими у культурному світі принципами дипломатичних взаємовідносин, трактування ув'язнених членів Американської Амбасаді в Ірані; шантажі, підкупства і ціла низка інших вчинків, яких перелік виходить поза межі цієї статті. Окремо треба згадати про страйк робітників у Польщі. Тайм і U.S. News & World Report містить знімки, на яких бачимо юрбу страйкарів, які навколішках побожно моляться. Поміж ними багато молодих облич, отже це люди виховані вже у режимі, який веде Польська Робітничка Партія. Географічне положення Польщі причиняється до того що вістки про страйк доходять у широкий світ та ще й з фотографіями. Може й часи тепер змінюються, але мимохіть приходиться на думку, що про страйки у далекому Норильську чи інших частинах СРСР вістка доходила тільки далеким відлунням, часто вже у формі споминів.

У цьому ж проміжку часу відбулася Олімпіада в Москві. Вістки про її перебіг, спосіб оцінки спортивних досягів і інші подробиці того, колись шляхетного, змагу, ще раз говорять про те, що людство не підносить свого душевного рівня. Олімпіада викликала додаткові репресії супроти українців і інших підкорених режимові народів. Сам тільки приклад покарання таких людей, як Вячеслав Чорновіл чи Микола Горбаль за вигадані злочини не тільки недійсні, але особливо гидкі й принизливі, викликає обурення. Кажучи словами Лесі Українки:

"Хотіла б я вийти у чистеє поле
Припасти лицем до сирої землі
І так заридати, щоб зорі почули,
Щоб люди вжахнулись на сльози мої"

Вчись у природі творчого спокою
В дні вересневі. Мудро на землі,
Як від озер, порослих осокою,
Кудись на південь линуть журавлі.

Вір і наслідуй. Учневі негоже
Не шанувати визначних взірців,
Бо хто ж твоїй науці допоможе
На певний шлях ступити з манівців?

Вистачить прочитати "Вісник репресій в Україні", що його вже 5-ий випуск видало Закордонне Представництво Української Гельсінкської Групи, щоб перед нами стало як живе це пекло, в якому перебувають український і інші народи в СРСР. Слова у цьому "Віснику" ділові, але дають повний образ трагічної дійсності.

На цю гарячу літню пору припала Світова Жіноча Конференція в Копенгагені. Наші жінки старалися сказати світові про злочини супроти жінок в Україні. Про те, як це їм вдавалося, прочитайте у цьому і наступних числах "Нашого Життя". Але незалежно від вислідів ми не сміємо бути відсутні на таких і подібних конференціях.

А в листопаді буде нагода й обов'язок сказати своє слово в Мадриді, де буде обговорення і виконання гельсінкських угод. Підготовляються до тієї Конференції держави, але й недержавні народи хочать висловити свої вимоги й заскарження. Чи почують там наш голос? Не знати. Але мусимо намагатися сказати своє слово! Не хочеться зайвий раз говорити про те, що спільний голос міцніший, і що на розбитті користають ті, проти яких наш крик протесту спрямований. Повторювати такі твердження обридло всім, а мало хто слухає інших. На ділі кожний прислухується тільки до власного голосу, а дехто старається не так зрозуміти другого, як його перекидати, вживаючи нерідко ефективної демагогії вдаряючи на болючі місця.

Після гарячого літа, що принесе осінь? Чи принесе теплу усмішку "бабиного літа", чи зморозить передчасним холодом? З якими наслідками наших зусиль зустрінати будемо зиму? Треба вірити, що з позитивними, але ж не тільки пасивно вірити, але й діяти так, щоб голос наш лунав сильно й однозгідно. Треба діяти, бо ж віра без діл — мертва.

У. Л.

З ВЕСІЛЬНИХ ОБРЯДІВ

Недавно довелось мені бути не тільки гостем, але й брати участь як "старостиха" чи сваха на весіллі її Лабуньки та Марка Тарнавського. Мати молодої запам'ятала ще з молодих літ як відбувалися весілля у родинному Печеніжині і старалася застосувати це на весіллі своєї дочки. Перед відходом з хати батьків відбулися "Прощі". Старовинний текст, так як його запам'ятала, а тепер списала мати молодої виголошували староста і старостиха, а молоді відповідно до тексту кланялися, клякали перед батьками, які їх благословили. Треба сказати, що молоді, виховані в Америці піддалися чарові старовинного обряду і виконували всі приписані поклони з повагою та зворушенням. Подаємо тут текст "Прощі":

У.Л.

ПРОЩІ.

Ці молоді поміж людей ходили то може декого чим образили. То просять вони своїх татів і мамів, і хресних батьків, і діда і бабу, і всіх родичів близьких і далеких, і сусідів близеньких і дітей маленьких, і всіх осіб тих, що Пан Біг дав на цей час, і в цей дім зібрав, щоб Ви їм простили і благословили.

"Хай Бог благословить!"

1. Де лежат берви бервінковіє, калиновії квіти кланяються Вам діти, отцеви й матіноньці, найближчій родинонці.

2. Де лежат берви бервінковіє, ой райське деревечко стінки гне, а молоді Марко й Ія поклін б'є, перед своїм отцем й неньков знизенька, що вони їх

НАШЕ ЖИТТЯ, ВЕРЕСЕНЬ 1980

4.

5.

згодували змаленька, що вони їх згодували вбирали, що вони їх весіллячка діждали.

3. Де лежат берви бервінковіє, поблагослови Боже і отець і мати та своєму дитяти до слюбу виступати.

Батьки рівночасно: благословляю тебе сину (доню) в щасливу годину — "во ім'я Отця і Сина і Духа Святого".

ВЕСІЛЬНІ ВІНКИ

1. Весільний "чубатий" вінок. Полтавщина XIX ст.
2. Весільний вінок — Волинь
3. Весільний вінок — Тернопільщина
4. Весільний вінок — с. Тишківці — Городенщина
5. Весільний вінок — с. Михновець, Стрілківський район — Дрогобиччина
6. Весільний вінок — с. Грушів, Мединецького району — Дрогобиччина

Рисунки Слави Геруляк — розбиття кольорів Гануся Рогожа

НАША ОБКЛАДИНКА

На обкладинці гуцульська весільна пара з Станіславщини. На молодому поверх сердака традиційна сіра "манта"; на молодій "гугля". Рисунок Слави Геруляк.

6.

СВІТОВА КОНФЕРЕНЦІЯ ЖІНОЧОЇ ДЕКАДИ ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ У КОПЕНГАГЕНІ

Об'єднані Нації проголосили Міжнародний Рік Жінки у 1975 році. В тому ж році відбулася Міждержавна Конференція Об'єднаних Націй у Мехіко, а також неофіційна жіноча "Трибуна" для дискусії про жіночу проблематику у світовому масштабі. У висліді, Конференція О. Н. прийняла Світовий План Дії для поліпшення долі жінок. У плані намічено ряд акцій, які мали б перевести уряди держав протягом найближчих десятих років для здійснення цілей Жіночої Декади, а саме рівності (equality) розвитку (development) і миру.

Рівність це не лише закон, що гарантує рівноправність та зносить дискримінацію супроти жінок, але також закон, який дає повноправність, відповідальність та можливості вияву у всіх ділянках суспільного життя. Цю рівність жінки зможуть досягнути лише тоді, коли матимуть на рівні з мужчинами доступ до засобів, грошей і влади.

Розвиток це активна участь жінок у всіх аспектах економічного, суспільного, політичного і культурного зросту. Для цього необхідна акція на світову міру, що встановила б нову міжнародну економічну систему, у якій багатства світу були б справедливо розподілені поміж народами, а внутрі держав поміж населенням.

Без миру і стабільності неможливий розвиток, а тривалого миру не можна досягнути, доки немає рівності між мужчинами і жінками, між бідними і багатими народами, між бідними і багатими людьми.

Така широка дефініція майже утопійних цілей жіночої декади узалежнює піднесення статусу жінки у світі від міжнародних економічних, соціальних і політичних факторів, зокрема пов'язує її з проблематикою країн т. зв. третього світу.

Конкретний, мінімальний план акції, що повинен був бути здійснений до половини декади, тобто до 1980 р., оформлено менш амбітно у чотирнадцятих точках:

1. Подбати про поширення грамотності жінок, зокрема селянок.
2. Подбати про коєдукаційну освіту у технічних і ремісничих званнях.
3. Вможливити жінкам доступ до освіти, впровадити обов'язкове початкове навчання, не дозволити передчасно покидати школу.
4. Запевнити працю для жінок, зменшити безробіття, виключити дискримінацію на праці.
5. Встановити відповідні засоби для здійснення завдань.
6. Впровадити законодавство, яке гарантувало б рівноправність жінок, право голосування та право кандидувати на виборні пости нарівні з мужчинами.
7. Допустити жінок на різні пости з вирішальним голосом у плануванні.
8. Подбати, щоб державна суспільна опіка роз-

горнула освітню працю у ділянках здоров'я, гігієни, відживлення, родинних проблем та планування родини.

9. Вможливити жінкам користування цивільними, соціальними і політичними правами нарівні з мужчинами.

10. Признати вартість безплатної домашньої праці жінок, у сільським господарстві, а також у добровільній службі.

11. Перевести переоцінку ролі жінок і мужчин дорогою освіти.

12. Творити жіночі клітини при робітничих організаціях та освітніх, економічних і професійних установах.

13. Впровадити у сільським господарстві модерні знаряддя, подбати про цілоденну опіку для дітей дошкільного віку, розвинути домашнє виробництво, об'єднати працю жінок, головно селянок та міської бідноти, при помочі технічних засобів, що осяджують час та витрату енергії.

14. Встановити спеціальну державну установу, що мала б за завдання перевести в життя рівноправність жінок та включити їх повністю у національне життя.

Жіночі організації повинні брати активну участь у здійсненні завдань Жіночої Декади, використовуючи свій довголітній досвід та досліди.

Об'єднані Нації опрацювали також план, з'ясований у дев'ятих точках, на яких повинні зосередити увагу окремі нації. Цей план поєднує цілі декади і план акції. Вже перша точка вказує, що жіночу проблематику пов'язано з міжнародною політикою, в якій ідеалістичні проклямації не мають нічого спільного з дійсністю, а передусім з дією, акціями і потягненнями самих Об'єднаних Націй. У цій точці про міжнародну співпрацю і мир доручають, щоб жінки усіх націй солідарно піддержали елімінацію важливих порушень прав людини, поборювали кольоніалізм, неокольоніалізм, поневолення народів, чужу домінацію, расизм, апартеїзм та домагалися сомовизначення кожного народу. У Мехіко і Копенгагені виявилось, що офіційні делегації на жіночих конференціях лише продовжують політичну гру та поглиблюють ідеологічні розходження між народами, так добре відомі з терену Об'єднаних Націй. Політичні та гуманні ідеали Жіночої Декади, так само як принципи, на яких постали Об'єднані Нації, залишились на папері побожними бажаннями без ніякого практичного значення.

У дальших точках, що розглядають такі теми як участь жінок у політичній житті, освіта і вишкіл, праця, здоров'я і відживлення, родина у модернім суспільстві і т. п. з'ясовано проблематику, по якій слідує конкретні пропозиції для акцій, що мали б на меті поліпшення ситуації жінок.

Для переведення в життя цілей Жіночої Декади включено майже цілий апарат Об'єднаних Націй, з

усіми Радами і Комісіями, приділяючи їм окремі ділянки. Розбудовано систему планування, розподілу компетенцій, координації, нагляду, статистики і звітування. Комісії Статусу Жінок приділено досить підрядне становище обсерватора, з обов'язком звітування перед Економічною і Соціальною Радою (Economic and Social Council).

В часі від 1975 до 1979 рр. Генеральна Асамблея Об'єднаних Націй і Економічна і Соціальна Рада схвалили ряд резолюцій, що відносилися до жіночих справ. Створено Добровільний Фонд Жіночої Декади, пророблено заходи для заснування Міжнародного Дослідного і Вишкільного Інституту для Поступу Жінок. У 1979 р. Генеральна Асамблея схвалила Міжнародну Конвенцію для Елімінації Усіх Форм Дискримінації Жінок, яку мали б ратифікувати держави — члени Об'єднаних Націй.

У 1977 р. Економічна і Соціальна Рада покликала комітет, у склад якого входили представники 23 держав, для підготовки конференції у Копенгагені, що відбулася в липні ц. р. Завданням конференції було провирити наметірані досягнення Жіночої Декади у світі та намітити дальші пляни, що повинні бути здійснені до кінця декади. Понад 100 держав прислало звіти з проробленої праці, які доповнено звідомленнями регіональних міждержавних конференцій та численних агенцій Об'єднаних Націй. Виготовлено 18 рефератів та 31 документів, які мала розглянути конференція. Предметом нарад мали бути три головні теми, а саме праця, освіта і здоров'я жінок.

На підставі зібраних матеріалів стверджено, що багато держав поробило заходи для поліпшення долі жінок, керуючись рекомендаціями Світового Пляну Дії, більшість з них впровадило законодавство, що гарантує рівноправність жінок, деякі покликали до життя комісії або бюро для жіночих справ. Виявилось одначе, що в загальному ситуація жінок сьогодні гірша, як перед п'ятьма роками, зокрема серед сільського і бідного міського населення. У багатьох країнах зросло число неписьменних жінок. Більше жінок середньої класи здобуло вищу освіту, одначе для них нема праці, що відповідала б їхнім кваліфікаціям. Коли наслідком технічних уліпшень звільняють з праці робітників, жінки є перші, що тратять працю. Міжнародна економічна криза також причинилася до збільшення безробіття серед жінок, а відсталі країни через брак фондів обмежили до мінімум суспільну опіку.

Згідно зі статистикою, жінки становлять половину населення світу, одну третину робочої сили, працюють більше годин як мужчини, одначе одержують лише одну десяту доходу, обчисленого на світовій базі, а власністю жінок є менше ніж 1% світового майна.

Самі закони, що забезпечують рівноправність жінок не приносять автоматично зміни на краще, коли вони не є послідовно застосовувані у практиці. У відсталіх країнах, де закорінені давні традиції і пересуди, необхідна зміна наставлення загалу та переоцінка вартостей. Важко також неписьменним жінкам зрозуміти права, які їм дає закон та домагатися їх здійснення.

На тлі цієї загальної оцінки жіночого питання у світі, Департамент Публічної Інформації Об'єднаних Націй подає у пресовім звідомленні дальшу, більш конкретну аналізу цього питання. Тут виявляється тенденційне фаворизування країн комуністичного бльоку та теренів, що попали під советські впливи. Стає ясно, хто тепер грає домінуючу роллю в Об'єднаних Націях та якими людьми обсажені більші і менші пости в різних агенціях цього міжнародного тіла. Хвалять досягнення "країн з центральною плянованою економією", підкреслюють великий відсоток працюючих жінок, здоровну опіку, освіту, політичну активність. Вкінці зазначають, що жінки в тих країнах борються за мир, розброєння та міжнародне відпруження і кооперацію.

Багато уваги присвячено чорним жінкам південної Африки та палестинкам, якими так ревно опікується СССР. Документи про апартеїд і палестинську проблему подано під розгляд конференції разом із пропозиціями різних акцій в обороні жінок цих теренів.

Об'єднані Нації взивають інші держави засудити апартеїд та припинити економічні, мілітарні, культурні та спортові зв'язки з тими країнами, де існує расова дискримінація. Жадають права еміграції для тих, що поборують апартеїд, звільнення політичних в'язнів, моральної і матеріальної допомоги для жертв апартеїду. Закликають також піддержувати чорне населення у боротьбі проти кольоніалізму, расизму, агресії, окупації та інших форм поневолення. Національна незалежність являється передумовою підвищення статусу жінок. Закликають посилити допомоговий фонд при Об'єднаних Націях та встановити дорадче правниче тіло, що мало б за завдання прослідити секретні суди, ув'язнення без попереднього вироку та жадати вияснення про долю людей, що безслідно пропали.

Документ про "Соціальне і економічне положення палестинських жінок на окупованих теренах і поза ними" вирішено включити до програми конференції проти голосів Ізраїлю та західного бльоку держав. У ньому подано, що постання жидівської держави причинилося до розбиття соціальної структури палестинського населення, здержало його ріст і поступ. Араби, що становили 70 відсотків населення на території Палестини, від 1948 р. розпорошені як національні меншини сусідніх держав. Дискусія про ситуацію палестинських жінок тісно пов'язана з політичними та історичними аспектами цілоти палестинської проблеми. Для палестинських жінок головніше є боротьба за самовизначення народу та національна незалежність від здобуття рівноправности. Наслідки сіоністичної окупації Палестини проявляються у формі експатріації та кольонізаційної політики, національних репресій, ув'язнень, економічного тиску. Об'єднані Нації взивають до всесторонньої підтримки арабського населення у боротьбі за незалежність, зокрема пропонують ряд акцій, що мають за мету моральну і матеріальну допомогу для палестинських жінок та їхніх організацій на окупованих теренах і поза ними.

Продовження на обороті

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
203 SECOND AVENUE
NEW YORK, NEW YORK 10003

ВІДКРИТИЙ П'ЯТЬ ДНІВ НА ТИЖДЕНЬ
/КРИМ ПОНЕДІЛКА І ВІВТІРКА/
ВІД ГОД 1 — 5 ПО ПОЛ.

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ РОЗПОЧИНАЄ ЗБИРАТИ ДАВНІ ФОТОГРАФІЇ

Згідно з попереднім повідомленням Український Музей починає збирати фотографії, що ілюстрували б історію української іміграції у США, а зокрема її піонерський період. Конкретно Музей приймає такі фотографії:

1. Фотографії нерухомих історичних пам'яток українського поселення в Америці, (як церкви, школи, пам'ятники, читальні, будинки, крамниці, площі).

2. Родинні фотографії — особи і групи (весілля, христини, святочні зустрічі).

3. Фотографії організованого громадського та культурного життя й побуту українського поселення в США (в ча, конвенції, свята, фестивалі, зустрічі, виставки, хори, театри, оркестри і т. п.).

4. Фотографії провідних осіб церковного і громадського життя.

5. Фотографії осіб, що спричинилися до розвитку американського суспільства, починаючи від вуглекопів, піонерів-фармерів, а кінчаючи тими, що мали досягнення в науці, мистецтві, політиці, службі у збройних силах.

6. Фотографії картин, скульптур, рисунків українських мистців.

7. Фотографії або оригінальні документи, пов'язані з переселенням і життям українських іммігрантів в США.

Фотографії, wraz із точними інформаціями треба слати на адресу Музею: 203 Секонд Евеню, Нью-Йорк, Н. Й., 10003. Музей має спеціальний запитник, що його буде посылати кожному, хто пришле фотографії. Музей теж подбає, щоб зібрані фотографії не нищилися від світла та атмосферичних умов. Збірка фотографій буде під

Представників визвольних рухів південної Африки і Палестини офіційно запрошено до участі в конференції. Об'єднані Нації відступили тут від принципу невмішування у внутрішні справи суверенних держав. Визвольні рухи народів, що є під советською окупацією, залишились і надаліше "табу" на міжнароднім терені. Чи це не іронія, що якраз УССР, що супроти поневоленних народів допускається багато більших злочинів, стає в обороні покривджених в інших частинах світу та втягає в орбіту своїх впливів. Західній світ не здобувся на протиакцію, не висунув факту поневолення, денационалізації, геноциду та репресій народів східньої Європи. Подвійна мораль, а радше брак всякої моралі Об'єднаних Націй аж надто очевидна.

(Продовження у наступному числі)

наглядом досвідченого, професійного архіваріюса. Музей плянує влаштування постійних та пересувних виставок фотографій і документів понад сторічної історії українського поселення в Америці.

Фотографії можуть бути використані для окремої публікації і може навіть документального фільму.

ПОЖЕРТВИ НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ:

1000.00 дол. Mobil Foundation Matching Gift Program by George Vytanovych

25.00 дол. Bank America Foundation Matching Gift Program by Lydia Zakrewsky

500.00 дол. Михайло Плахтій, Н. Й.

50.00 дол. Микола і Надія Дейчаківські.

40.00 дол. д-р Софія Сивак.

25.00 дол. Лідія Закревська, з. Роман Мірчук.

20.00 дол. Анна Натина

по 10.00 дол. К. Турянська, Анна Старовецька-Гришко, Василь Кострицький, Василь Шот.

5.00 дол. К. Василькевич.

Із збіркової листи ч. 1. Марії Ясинської-Мурованої:

50.00 дол. Йосиф Бачинський.

по 25.00 дол. Ирина М. Щерба, Христина Мурована-Гайдел, Ольга Ковальчук, Анна Вієман.

20.00 дол. Софія Цибак.

по 10.00 дол. Анна Гринишин, Марія Риц;

по 5.00 дол. Мері Букай, Р. Тройнар, Австралія.

ДАРУНКИ ДЛЯ УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ

Люба Артимишин, Вудсайд, Н. Й. — І буковинський рукав, початок 20-го ст. І херсонський рукав, початок 20-го ст.

Параскевія Василина, Леквуд, Коло. — гуцульський шкіряний китпар, дві гуцульські запаски і два гуцульські капчурі.

Дарія Горняткевич, Кергонксон, Н. Й. в пам'ять бл. п. чоловіка Дам'яна — вишивана скатерть за проектом О. Кульчицької, роботи Насті Остапчук.

Софія Барусевич, Кергонксон, Н. Й. макітра.

Надія Дейчаківська, Брексвіль, Огайо — гуцульський жіночий сердак з 1905 рр., гуцульський мужеський сердак з 1905 рр.

Анна Г. Іванців, членка 24-го Відділу США, Елізабет, Н. Дж. — жупан і запаска

Ніна Ільницька, Форест Гіллс, Н. Й. — занавіса і фіранки, мереживо білою ниткою.

Наталія Павлов, Нью-Бронсвік, Н. Дж. — Ювілейна книжка СКА з 1925 до 1940 р.

Іван Пігуляк — сорочка з 1830-тих років. Жіноча сорочка з 1800 р Буковина.

Зенон Чехович, Фляшінг, Н. Й. — один глечик роботи Левицького і два рисунки Никифора з Криниці з 1950-1960 рр.

Роман Савицький, Кранфорд, Н. Й. — 12 знімків з різних часів директора Музичного Інституту в Філадельфії бл. п. Романа Савицького (батька).

Щиро дякуємо — **Марія Шуст**
директор.

П'ЯТА РІЧНИЦЯ ГЕЛЬСІНКСЬКИХ УГОД У БІЛОМУ ДОМІ.

У Білому Домі. Зліва: д-р Марта Б. Хомяк, Володимир Пилешенко, Наталка Слюзар, Марія Томоруг, Євгенія Петрівська, Василь Маркус

Visiting the White House. Left: Dr. Martha B. Chomiak, Volodymyr Pylëshenko, Natalka Sluzar, Maria Tomorug, Eugenia Petrivska, Wasył Markus

У п'яту річницю підписання Гельсінкських Угод і напередодні Конференції у Мадриді відбулися у Вашингтоні дві конференції, на які запрошено представників неурядових організацій і окремих осіб з етнічних груп.

Вранці 29-го липня запрошені зійшлися в Державному Департаменті. Промовляв там державний секретар Едмунд Маскі і члени американської делегації до Мадриду, в тому голова делегації Гріффін Белл. В другій частині Конференції відбувся панель, під час якого члени американської делегації

відповідали на питання присутніх. Представники різних національностей ставили питання на болючі для них теми, які в більшості стосувались порушення основних людських прав советським урядом. Українців цікавила теж проблема американського консульства в Києві, причини відкинення його і прогнози на майбутнє, справа переслідування членів Гельсінкських груп і інше.

По полудні відбулася Конференція в Білому Домі, де промовляв Збігнев Бжезінський, а опісля президент Джиммі Картер. Вони з'ясували становище США до Гельсінкських Угод, та до конференції в Мадриді. Гельсінкські Угоди стали наче обітницею свободи й безпеки спертої не на силі, а на мирному порозумінні. Конференція в Мадриді повинна дати погляд на те що зроблено і виказати усі порушення Угод. Треба здати собі справу що до повного усталення і підписання Угод дорога не легка й далека. Сьогоднішня Конференція дає можливість присутнім, які репрезентують думку етнічних груп в США висловити свої бажання та питання, які американська делегація повинна взяти до уваги у Мадриді.

Конференцію відкрив асистент президента для етнічних справ Стефан Р. Аеллі. Його асистентка Наталка Слюзар була однією з його помічників. Вона присвятила немало уваги українській групі, яка складалася з 29 членів. Між ними були членки СУА (запрошені на приватній базі) Уляна Старосольська, Марія Томоруг (заступниця голови СУА), д-р Марта Б. Хомяк.

В часі нарад суддя Гріффін Белл повідомив, що Білий Дім назначив 30 осіб як репрезентантів загалу американської делегації, а між ними адвоката Мировслава Смородського.

У. Л.

ДАРУНКИ ДО КРАМНИЧКИ МУЗЕЮ

П. Васирина, членка 38 Відділу СУА, Денвер, Коло. — серветки, 1 вишивка в рамках, 2 суконочки вишиті для дівчаток.

Ірина Плювак, Міннеаполіс, Міни. — 1 вишита серветка, 2 краватки, 1 мала люлька, 1 дерев'яна підставка на писанку і 3 каштани зі Львова 1975 р.

Анна Зелік, Нью Йорк, Н. Й. — 6 наволочок пошитих на подушки.

Просимо вп. п. Анну Зелік прийняти наше вибачення за зміну її імені в Н. Ж. Рівночасно сердечно дякуємо вп. п. Анні Зелік і вп. Ользі Трачук за їх жертвенну працю і поміч у виконванні різних речей, як ляльочки тощо для нашої крамнички, чим дуже причиняються до розбудови Музею. Ціре спасибіг.

Складаю сердечну подяку Вп. п. Натинам з Ричмонд Гілл, Н. Й. за їх поміч у перевезенні речей на продаж з крамнички Музею на Союзівку, з нагоди "Дня Союзянки" Округи Нью-Йорку. Рівнож дякую за перевезення мене в обі сторони, що мені заощадило багато часу і клопоту.

Ірина Волосянська
завідуюча крамничкою.

Що згадати?

ЄВГЕН ПЛУЖНИК. ТРИ ЗБІРКИ. Мюнхен: Інститут Літератури ім. Михайла Ореста, 1979. 257 стор. порт.

Євген Плужник помер від туберкульозу на 37-му році життя у в'язничній лікарні на Соловках. Рік був 1936; сталінський терор був у zenіті і бути у в'язниці чи в таборі примусової праці для невинних і аполітичних поетів, мистців, науковців не було річчю незвичайною чи винятковою. Плужника заарештували в грудні 1934 року і засудили до розстрілу, але згодом смертний вирок замінили йому на десятирічне ув'язнення.

Плужникова літературна спадщина — це три збірки поезій: ДНІ (1926), РАННЯ ОСІНЬ (1927) та РІВНОВАГА (остання збірка появилася вже по смерті автора, (1948 року). Крім поезій, Плужник залишив роман "Недуга", п'єси "Професор Сухораб", "У дворі на передмісті", "Шкідники" та переклади з російської літератури (Гоголя, Чехова, Горького, Шолохова). Плужника як поета українська літературна критика ставить дуже високо, дехто називав його навіть українським Рільке.

ТРИ ЗБІРКИ дає читачеві змогу познайомитись з усіми Плужниковими поезіями, що були друковані у книгах ДНІ, РАННЯ ОСІНЬ та РІВНОВАГА. Ця невелика, елегантно видана книжка появилася для відзначення 80-их роковин з дня народження поета. До цього часу була одна лиш спроба запізнати сучасного читача з поетичною спадщиною Плужника: тридцять літ після поетової смерті, 1966 року, Плужника в Україні регабілітовано і у видавництві "Радянський письменник" вийшов томик під назвою ВИБРАНІ ПОЕЗІЇ. Київське видання вміщує 12 додаткових поезій, що їх автор залишив поза збірками і що їх сам редактор видання і автор критичного есею про Плужника, Леонід Новиченко, характеризує як "деклярації" і "художні втрати". Все ж редактор не завагався включити їх у видання з ідеологічних мотивів, а водночас з тих же мотивів цензура виключила з книжки 20 повновартісних поезій, що є інтегральною частиною збірок ДНІ, РАННЯ ОСІНЬ і РІВНОВАГА. Вийшов навіть курйоз: жертвою цензури впав якоюсь мірою і сам критик Новиченко. На сторінці 17, напр., він говорить про "роздуми і рефлексії людини, яка поміж ходінням на біржу праці читає Сінклера"... , але Плужників вірш, що починається рядками "Читаю Сінклера й ходжу на біржу праці", цензура у ВИБРАНИХ ПОЕЗІЯХ передрукувати не дозволила і необзнайомлений читач зовсім Новиченкової алюзії не розуміє! Повний тексту усіх цих 20 поезій можна знайти тільки в еміграційному виданні.

Плужник — майстер лаконічного, осядного вислову. Він плеає цей лаконізм свідомо й послідовно: "Що менше слів, то висловитись легше" (с. 177) або "Цвітуть думки і на слова скупіше... Росту." (с. 153). Це поет інтроспекції, філософського роздуму, глибоко індивідуалістичний. Почуття самотності, меланхолії, песимізму пронизане вряди-годи іронією, сарказмом, навіть самоіронією:

"Що висловиш? Чужої голови
Про людське серце домисли готові?
Сум світовий
В масштабі повітовім?" (с. 177)

Плужник, що його критик Володимир Державин назвав "найвидатнішим майстром імпресіоністичної поезії 20-го сторіччя", це — мрійник, що уміє "всесвіт слухати з кімнати", що йому хочеться "бути самому", "на сторінках чужого твору правду свою шукати" і що йому для повного вдоволення потрібні тільки "спогадів трохи, тютюн, кімната. Інколи краєчок неба... Симфонія дев'ята". Для хворого на туберкульозу поета "повнота життя лиш спільний дар фармакопей і температури"; йому вистачить "уяву, як брови докупи" стягнути і вже ось кімната стає необмеженим простором, і хоч поет знає, що йому "з буденних нетрів" нікуди не поїхати, то все ж він розгортає ввечорі атлас і вирушає у світ з гідом-Бедекером: "Енциклопедія напихваті — мандруй!":

Як все живе, течуть піски пустелі,
Іх тихий шелест, як і плеск води,
Чарує душу... Мрійнику, гляди! —
Найкраще чути їх з-під стелі.

Тож не пакуй валізку! Мап не руш!
Умій закрити очі і чекати, —
Може й твоя з тих багатющих душ,
Що вміють всесвіт слухати з кімнати.
(с. 158)

*
 Все більше спогадів і менше сподівань...
 І на чолі утрат сліди глибокі...
 Як непомітно ближчає та грань,
 Що жде за нею прикінцевий спокій!

Так гірко відати, що юність відцвіла!
 Та нарікань і розпачу немає, —
 Така відміна зрештою мала:
 Колишні мрії досвід заступає.

Так дерева, відцвівши навесні,
 Тільки на те годують соком віти,
 Щоб в дні серпневі, теплі та ясні,
 Упав на землю овоч соковитий.

*
 Дівчинку здибав колись маленьку
 Там, де землю Дніпром розколото:
 Вибирала з води у жменьку
 Синє золото...

І таке тоді небо було безкрає.
 Поможи мені, дядю, трошки!...
 ...А в самої очей немає —
 Волошки.

Гей, дівчатко! Найкраща з моїх химер!
 Чи далось ж тобі те золото?
 ...Вже мені не сміятись тепер
 По-старому, безглуздо-молодо...

*
 Суха й тендітна лінія плеча,
 І ліктів — по-дитячі гостра;
 А вже не раз я нишком помічав, —
 Очей цікавість і непевний острах
 Враз вибухають викликом, і сміх
 Вуста торкає...
 — Дівчино, ти — жінка!

Перша збірка поетова віддзеркалює ще ранні роки поетичних експериментів і світоглядових шукань, в другій і третій збірці зрілий Плужник споглядає на людське життя і світ з погляду вічності і вчиться "у природи творчого спокою".

Сядь нишком — і сиди!
 Бо зайвий звук, найменший кожен порух —
 І замете усі твої сліди
 Легкий, як час, тисячелітній порох! (с. 169)

Нове видання включає критичний есей про Плужника пера Володимира Державина, спогад Миколи Тайги про смерть поета та вірш Бориса Олександрова п. н. "Поет на Соловках". Книжка видана дуже дбайливо, на доброму папері, в твердій оправі, з мистецьким оформленням Мирона Левицького. В тексті — цілосторінкова фотографія Євгена Плужника та репродукції оригінальних обкладинок збірок ДНІ, РАННЯ ОСІНЬ та РІВНОВАГА. Упорядники потрудилися додати до книжки коротку хронологію життя і творчості Плужника, що її назвали "Біографічною канвою". Ця біографічна канва, як і Плужникова поезія — дуже лаконічна, і дуже вимовна.

Марта Тарнавська

*
 Каменя один приділ — лежати.
 Вітрові один закон — лети!
 Тільки я поставлений питати
 Як не цілі, то бодай мети...

Та хоч як — в лица свого поті —
 Зважу міру явищ і подій, —
 Камінь той лежатиме і потім,
 Вітер той летітиме й тоді.

По той бік пристрасти народжується ніжність.
 О, спрага вуст! Гарячий поклик тіл!
 Воїстину прекрасен їх приділ —
 По той бік пристрасти навіювати ніжність.

Чого ж ти ждеш? Лишилося так мало!
 Розкрий обійми, наче помах крил —
 Лети й лети! Це ж те, що статись мало...
 По той бік пристрасти байдужости приділ.

Євген Плужник. Три збірки
 Інститут Літератури
 ім. Михайла Ореста. Мюнхен 1979

В ПОШАНУ ПОДРУГИ БЛ. ПАМ'ЯТІ ГАЛИНИ ДИДИК

В днях 17-го і 18-го травня 1980 року відбувся на Союзівці З'їзд бувших учнів бережанської гімназії. На зустріч прибуло звідусіль біля 300 осіб; священники, лікарі, інженери, педагоги, мистці і інші. Комітет, який очолював М. Єйна відзначував 175-річчя існування цієї середньої школи, однієї з найстарших учбових заведень на землях Західної України.

Активну участь у програмі того З'їзду брали також бувші учениці учительської семінарії в Бережанах. Під час бенкету Наталя Хоманчук зложила в імені товаришок привіт в якому підкреслила нашу безмежну тугу по втраті Батьківщини, а також обов'язок української еміграції розкиненої по всіх закутках світу сповняти призначену їй місію: ознайомлювати чужинців з змаганнями українського Народу за його волю й за Самостійну Соборну Українську Державу. Згадуючи героїв бережанської землі вона згадала теплими словами героїню, довголітню каторжницю мордовських таборів сл. п. **Галину Дидик**, подруги з юних літ.

З тієї нагоди в пошану Галини Дидик, присутні пані, бувші семінаристки: **Ростислава Іванчук Качала, Наталя Лонкевич Гуран, Наталя Швець Клецьор, Наталя Пайончиківська Хоманчук, Ольга Бородайко Целевич, Іванка Бачинська і Рома Крамарчук Лупанько** зложили . . .150.00 дол.

З тієї суми 100 дол. передали ми товаришеві шкільних літ проф. Володимирові Савчакові на "Фонд Катедри Українознавства" при університеті в Мельборні, Австралія. Він робить старання таку катедру відкрити. Решту 50.00 дол. складаємо замість квітів на могилу в пошану імені покійної Галини Дидик на "Пресовий Фонд" журналу СУА "Наше Життя".

Наталя Хоманчук

У МАРОККО — ТАМ, ДЕ ЖІНКИ НЕ ПАНУЮТЬ

Після пізньої вечері у марокканському ресторанчику, де ми необережно накинулись на їхню "кус-кус", я вийшла у темряву поблизької площі.

Була згущена ніч. Вологий вітер дихав рибою. Над поручами, де до морських причалів уривалася земля, стояли жінки.

Але доки про жінок, згадалося про створіння чоловічої статі, яке на кораблі псувало мені настрої. Він пропхав своє огрядне черевце крізь юрбу, що втиснулася у Іспанії до корабля-порона. Порт був біля Гібральтару і моїй товаришці нетерпеливилось поглянути на колишнього вартового світів, морів, народів. Над ним тоді було сіре небо, низькі хмари і короткі гудки пароплавів.

— Краян!, — захоплено сповістила товаришка, почувши з уст черевана рідну мову. Він, ставши біля вікна і затуливши їй гібральтарську скелю, говорив до свого супутника. Йому не подобалося, що немає сонця, що у буфеті все дороге, дорожче, як у Дітроїті. Товаришка вже мала до нього відізватися: щоб відсунувся від вікна і взагалі "цікаво зустріти свого". Але я, що четвертий раз перелетіла океан, мавши досвід, впору її остерегла: "потім не відчепися". Ми прислухалися. Тепер він бубонів про жінок.

— Нарешті, — долітало крізь стукотіння машин, — будемо там, де жінки не мають влади. Ось де б жити! Сидіти з приятелями і поливати каву. А прийдеш додому, жінка і подасть і прибере. Це життя!

— Недочекання твоє, — прошепотіла я, пригадавши улюблений вислів тітки.

— Бо мені жінки в печінках сидять, — чулося далі. І він ткнув пальцем у свій опуклий живіт, де, за його припущенням, за шаром товщу знаходилась печінка.

Потім вони пішли пити пиво і можна було дивитись як морські чайки, на непорушно розпростертих крилах, не відстають від корабля. Гібральтар залишився позаду темною згусткою туману, а спереду було сонце і видніла смуга Африки. А ще потім з високого берега напливав Танжир і приспівшено перегукувалася різномовна юрба.

Таке ж різномовчя було за вечерю, а далі тиша мрячного пустиря, чорнота ночі, темні постаті жінок, що спершися на поруччі, споглядали на вогники кораблів, що посувалися до порту. Там напевно їхні чоловіки, рибалки і пачкарі, бо ж стільки читалося колись про це надморське місто. Але про жінок ми нічого не знали, навіть чим частують вони своїх золотоділих чоловіків.

Однаке наступного дня я переконалася, що про деякі справи їхньої країни, ми знаємо більше, аніж ці жінки. Наші співмандрівнички ще чепурилися в готелі, коли ми — я з чоловіком — вийшли на занедбане узгір'я. Сходило сонце і унизу біліли пласкі дахи. Звідти пнулися похилені на крутому спинанні жінки. Вони проминали нас, неприязно —

як мені видавалося — споглядаючи на паразитку-чужинку, яка ось стоїть і вдвляється у їхні вихудлі загострені обличчя. Одна, тяжко віддихаючи, зупинилася і, перехопивши моє споглядання на нижнє місто, почала й собі приглядатися.

— Буенос діас! — привітала я її. — Бонжур, мадам, — відповіла і посмішка просвітила її суворе обличчя. Так, вона розмовляє по-французькому, колись краще, тепер забуває. Сюди більше приїздить з Америки, а вони не вміють; німців багато, а французи більше до Альжіру. На цьому розмова увірвалася. Ми споглядали на себе і відчували, що ми різні світи. Ще зусилля: про їхню війну у західній Сагарі, де з Альжіру, з Мавританії нападають на їхні залоги. Вона зиркнула здивовано. Це чоловіча справа, війна; вона не знає.

— Так, але в Смарі, у Марбесі (ми про це вчитали у вчорашньому "Ле монд").

— О, це далеко. Це там, — вона вказала геть від моря...

Удруге я зачепила про рух Полісарію у Мекензі. Смугами падав і переставав дощ. Ми втиснулися у якесь прикриття біля Медіни.

Медіна — це збережене стародавнє арабське місто, оточене високими мурами, з могутніми в'їздовими брамами. Нині — своєрідне гетто, музейна дільниця міст, що порозросталися на колишні пасовиська. Мешкальна дільниця пролетаріяту, де півтемні вулички оточені високими, майже без вікон, домами та часто ще й прикриті зверху рослинністю — захистом від південного сонця. Затхлість, вологість, найрізніші, не надто приємні, запахи. Вважати, щоб не поковзнутися на рідині, що випливає з бічних крамничок, де старі араби вичікують покупців. Спочатку я була недосвідчено-легковажна і мусіла в останній мент шарпатися убік, коли навпроти йшов нав'ючений осел. Лише у Фезі я навчилася притискатися до стін, почувши пронизливий викрик погонича. Треба впластитися у стіну і вважати, щоб тяжкі в'юки не вдарили по голові, коли осел чи мул швидко прямує стрімкою вуличкою.

Отож дощ захопив нас біля Медіни мене притиснули до жінки з напівзакритим чадрою обличчям. Її чадра була не чорна, як тут переважно носять, а сіра. Бувають і білі. Видається, що у сіре і біле вбираються молодші, більш освічені. Чепурниці носять сукні ("кафтани") з добротного матеріялу, скромно прикрашені розшиттям. Туристки купують інші кафтани, пишно розшиті срібними, червоними і синіми шнурочками, — театрального-декоративні. Поверх кафтану накидають ще прозорий вальшаль, з-під якого іноді виблискує коштовне намисто. Які це оздоби не були б гарні, — не хвалить. Мене попередили, що тут звичай дарувати похвалену річ.

Чоловік твердить, що в давнину і у нас був такий звичай, але до тверджень чоловіка я ставлюся з застерженням.

Жінка у сірому посунулась і щось сказала своєю мовою. Привітне, певно щоб краще захиститись. Вона піднесла край потемнілого знизу від дощу кафтана і я побачила, що під сукнею має широкі шаравари, що їх звать "сервал". У крамницях я лише один раз побачила сервал, але доглянувши у погляді чоловіка наростаючий бунт, стрималась, — перед нами ще були інші міста і спокуси інших крамниць. З-під довгої одежі визирали ще звичайні черевика, а не "бабуші", які видаються мені вершком невідгідного взуття. Це як наші нічні пантофлі, загнуті спереду догори. Чоловіки мають жовті, неприкрашені; жіночі оздоблені, але вони не злітають з ноги? У неї під кафтаном ще була сорочка-блюзка, але розглянути не вдалося. Глибокі декольте тут не модні.

Вона перша промовила. Спитала звідки я. — *З Америки*. Без враження. Але походжу з України. Трохи здивовання. Уточнюю, що тепер там советський "рюс". — *О, так, так!* Зацікавлення і симпатія, *се б'єн!* Теми добре чи зле торкатися не було резону і я знов про їхню війну. — *Так, це в Сагарі, це не тут.* — *Але ж ваша країна воює.* — *Так,* — вже знеохочено.

Пригадалися не знеохочені жінки в Америці, що протестуючи під час В'єтнаму, нашивали прапор своєї країни ззаду на виношені джинси, пригадалася жінка-амбасадор ісламського Пакистану та жінки Ірану.

Дівчатка бігають за нами, простягаючи брудні рученята. Подала одній нашого кводра; вона не прийняла: *но, но койн, нон, па, ніхт гут*. Наша монета тут не в пошані, апробують від доляра і вище.

Не таке й дитя ця дрібненька дівчина. До колишніх гаремів набирали дівчат від 13 до 15 років. Далі були застарі. Їм вільно було проходжуватися по подвір'ї з запахом вічно-зелених вологих рослин та вистоювати на кружганках. Далі, за стінами альказарів і медін, був світ завойовників, будівничих імперій, розбишаків і купців. Але не їхній світ.

Марокканський гарем відвідала Софія Яблонська, дівчина, що з задушливої для неї Галичини, вирвалася у далекі обрії. Її книга "Чар Марокко", що вийшла у Львові 1932 р. навіяла і мені мрії — тоді нездійсненні — побувати на порозі Сагари. Вона бачила гарем заможного араба. Він мав сім жінок, більшість, під 20 років, почали товстіти. Одна була як дітвак, мала 11 років і її привіз у дарунку приятель з сагарської оази. Вони багато їли. Повітря було насичене м'якими пахощами.

Дощ припинився і вулиця раптово заповнилась юрбою. Вона сіра, — це й від носі мужчин, від "желябів" чоловічої відміни кафтанів, з капюшонами, у паски, попелятих і бронзових кольорів. Чорне волосся переважно непокрите голів, між якими цятки червоних фесок і орнаментованих тубітейок

Брама до Медіни
Gate to Medina

(не знаю, як вони звуться, але пригадують тубітейки середньої Азії). Часті чалми, білі; зелених, що прислугують відбулим прощу до Мекки, дуже мало. Дивна повага, не чути жартів, сміху. Як у Совегах, завважила товаришка.

Посуваючись у стиску до велетенської брами у формі дірки від ключа, думалося, чи дійсно та в сірій чадрі не знала про бої. Може чоловіки з ними про це не розмовляють? Ті чоловіки, що їх, у желябах, так багато без жінок у кафетеріях. Одну групу чоловіків, винятково з жінкою ми довго спостерігали у придорожному ресторані, де вони пили чай з терпкої м'яти. Між ними молода з чудовими очима; відчуваючи, що подивляємо її, злегка посміхалася. Не промовила ані слова. Відходивши, вклонилися їй, вона посміхалася і мовчала.

Продовження буде

Нелегко плисти проти течії і критично розглядати певні явища нашого життя, особливо, коли вони вже солідно вкоренилися та тішаться піддержкою в громадах.

В наших намаганнях задержати молодь у рідному середовищі ми вітаємо всі прояви, які цьому сприяють. На жаль, робимо це часто безкритично, прикладом чого можуть послужити наші танцювальні групи.

Небагато серед молодих керівників, які вирости поза Україною, таких, що завдали б собі труду глибше познайомитися з особливими ціхами та душею наших народних танків. Часто найвищою оцінкою досконалости танцю вважається кількість та якість акробатики в ньому.

Останніми роками брак інструкторів заповнили свіжі емігранти з України, не раз неукраїнського походження. Вони не тільки вчать народних танців, але й komponують нові, і такі почини ми ентузіастично вітаємо.

Мені довелось побувати на одному з таких виступів. "А тепер вважай — це прекрасний танець, створений "інструктором" — приготвила мене мати, син якої танцює в групі. Тематика сучасна, жартівлива: молодець у парку залицяється до шести дівчат, які всі його обдурили накінці. Відтак беруть його в коло, кружляючи, а він, розтягаючи гармошку, йде навприсядки. Танець був виведений під в'язанку народних пісень, як "Місяць на небі, зіроньки сяють", "Ніч яка, Господи" та ін.

Мене наче запаморочило: кожна чергова мелодія вповнювалась у моїй душі змістом слів, які, в свою чергу, насували в уяві човен на тихім плесі води серед місячної ночі та інші образи, згідно з піснею. Мелодії створювали настрій зовсім протилежний до композиції танцю, і мені стало боляче за нашу пісню, запізнятись з якою не завдав собі труду інструктор.

Важко пояснити чому виконавці даного танцю, замість обливатись потами в народних одягах, не були вдягнені у відповідній до танку одязі, тобто в тісних, "сексі" джинсах, з низько порозпинаними брюзками, та чому не пригравали їм якоїсь модерної мелодії, а вже щоб потішити батьків, то хоч би щось як от: "Ти ж мене обманула, ти ж мене підвела". Хоч признаюсь, що дивлячись на козака з гармошкою, я мимоволі асоціювала танець з іншою піснею, а саме: "Парень девушку додому провожал с гулянки".

Коли я поділилася своїми заввагами з захопленою матір'ю, вона мені на це з обуренням: "а ти що хочеш, щоб на бандурі грав? Це ж жартівливий танок! Так уже всі проти гармошки, а ось докторова (ім'я рек) сказала, що чоловік її ще вдома грав на гармонії".

З жалем усвідомила собі, що не знайду спільної мови. Не тому, що аргумент докторової положив мене "на лопатки", але я подивилась навколо на самовдоволених батьків — у віці понад тридцять і сорок — і подумала, що вже, мабуть, багато й з них

не знають нашої пісні, отже не можуть реагувати на її спотворення чи невідповідне пристосування. Усі вони, хоч вже й не такі молоді, все ж виростили а то й здобули вищу освіту вже поза батьківщиною, де небагато і не кожний мав спроможність глибше запізнятись з надбанням української культури. Тому завваги, подібні до моїх, вони часто сприймають як надмірне і нічим не виправдане перечулення на тлі "чистоти". Мені однак здається, що не такими танцями ми повинні закріплювати мелодії народних пісень у свідомості наших дітей, бо цим обнижуємо їх рівень та здешевлюємо їхню красу. Ми боліємо над ерозією наших культурних надбань в Україні, звертаємо увагу на збереження їх особливостей, і в той же час безкритично сприймаємо мало що не як шедевр, халтуру танців підтасовану під народні мелодії.

Традиції це не мертва річ, створена лиш у минулому. Вони творяться повсякчасно і час пересіє усі ті новотвори та залишить лише те, що справжнє. Пісня Івасюка має модерну обробку, але вона перетриває віки і завжди буде тим животворним джерелом, до якого припадатиме людина, спрагнена насолоди красою.

Не слід забороняти чи надто розкритиковувати наші танцювальні групи за модерні танки. Часто вони веселі, розвагові, на високому рівні виконання та відпружують публіку. Але при чому тут шаравари та гуцульські кошушки? Де таке записане, щоб козаки бігали за гуцулками по міських парках! Також достосуймо до такого танцю музику відповідну до його змісту. Саме тим і повинні зацікавитись батьки та громада і, як треба, тактовно звернути увагу інструкторам груп, які, хоч не раз заявляють, що танцювали в ансамблях в Україні, все ж не запізнались з культурою нашої землі.

ВЕСІЛЬНІ ПОБАЖАННЯ

З нагоди вінчання доні членки 76-го Відділу, Воррен, Міч. — Ірени Стецюк, пересилає щирі гратуляції і всего найкращого бажає

76-ий Відділ, Воррен, Міч.

З нагоди вінчання доні нашої членки Ксені Кучер "Щасти Боже їм" та всего найкращого

засилає 76-ий Відділ Воррен, Міч.

З нагоди вінчання сина нашої членки Софії Фігах — щирі побажання

засилає 76-ий Відділ Воррен, Міч.

СПРОСТУВАННЯ ДО СЛІВ ПІСНІ В. ІВАСЮКА

У числі 7 "Нашого Життя" за липень-серпень 1980 р. на ст. 15 помістили ми слова пісні В. Івасюка "Пісня буде поміж нас". Мабуть сллова були списані "зі слуху". Тепер пані Д. В. звернула нам увагу, що дев'ятий рядок знизу повинен звучати так:

"Бо твій голос, бо твій голос щедра повіль"

Тільки між нами і телефонами

СВІЙ ДО СВОГО? — ЧИ, МОЖЕ, БОРОНИ БОЖЕ?

Літо приносить стільки можливостей зустрічати різних людей! І так у гостині у моїх знайомих познайомилась я з архітектором О. та адвокатом Б. Під час розмови кажу я панові О.

— Дайте мені свої візитівки; за кілька днів будуть сходи Товариства українських інженерів — я їм роздам. Ану ж хтось буде задумувати щось будувати. Будете мати безкоштовну пропаганду!

— Ох, пані Любо — сказав на це пан О. — я вам дуже вдячний за добру волю. Та правду сказавши, я не дуже хочу мати клієнтів українців.

Я щось таке вперше почула, й це мене дуже здивувало.

— Я не можу зрозуміти вашого застереження, пане О.!

— Пані Любо, проблема є така. Коли приходять до мене українець, то чомусь відразу очікує знижки ціни. Потім, коли я зроблю йому пляни, не раз ще мені каже, що хоче, щоб спершу ще якийсь "добрий" архітект їх оглянув. Та як я не є "добрий" архітект, то чому ж взагалі до мене йшов? Якщо вже діло навіть успішно доведено до кінця, то тоді треба дуже довго чекати на чек. Чомусь багато наших думає, що своєму не треба на час платити, що "свої" архітекти немов не потребують регулярно їсти та свої рахунки платити.

Ці проблеми були для мене великою новиною. Я ніколи й не припускала, що хтось може так поводитись чи зі своїми чи з іншими професійними особами.

На цей наш обмін думок та спостережень звернув увагу пан Б.

— Я чув щось подібне. Мій батько по приїзді до Америки, мусів ще раз переходити лікарську практику в шпиталі. В тій околиці було дуже мало українців, мало хто один одного знав. І ось одного разу мій батько втішився, що в шпиталі знайшов одного пацієнта українця. Він радо його обслужив, присвятив йому навіть більше часу. Після прощання батько почув, як цей пацієнт покликав медсестру і зажадав, щоб до нього прислали якогось "справжнього" лікаря (бо де ж "свої" можуть такими бути!).

— Пане Б., і як батько на це zareагував?

— Що ж, майже цілий рік його це боліло. Коли зустрів ще якогось українського пацієнта, то вже не признавався, що українець!

— Пане Б., ви кажете, що так було цілий рік. А як пізніше?

— Мій батько зрозумів, що реакція того пацієнта була зумовлена деякими обставинами. Поперше, він, як давній імігрант до США сам без закінчення середньої освіти, мав діло головно з такими самими українцями. Українців професіоналістів він не знав, і тому не вірив, що хтось з наших може бути лікарем.

— А як ви тепер у вашій адвокатській практиці? Чи ви зустрічаєтесь з подібною проблемою? Чи маєте клієнтів-українців?

— Пані Любо, майже одна третина моїх клієнтів, це українці. До мене приходять тому, що "своїм можна більше довіряти". Найшвидше прийдуть до свого інші професіоналісти, та ті, що в українській громаді звикли співпрацювати з українськими професіоналістами. Тільки ті, що не зустрічаються ніде з нашими адвокатами чи лікарями, ідуть до чужих, бо думають, що ті ліпші. Це звичайна справа — почуття меншевартості свого національного походження!

— Ну а як справа із плаченням рахунків? Чи українці є більше, чи менше обов'язкові?

— Пані Любо, мушу признати, що пересічні. Є такі і сякі. Маю деяких клієнтів не українців, що є великими багачами — і ті найпізніше платять. Є різні хитруни, що думають кожного якось перехитрити, але так всюди буває.

Після такого вияснення я звернулась до свого першого співрозмовця, архітекта О. Він ще не дуже був готовий прийняти вияснення п. Б. Він навіть подав ще один приклад, а саме як одна релігійна установа підписала контракт на рік з українським професором, а потім посередині року взяла іншого, свого віровизнання (хоч перший зовсім добре справлявся), і навіть не заплатила йому до кінця контракту!

На кінець я запитала п. О., чи не буває так скрізь. Він признав рацію, що буває.

— Отже — сказала я — ми хочемо, щоб українці були непересічно чесні, справедливі, відповідальні і т. п. — одним словом ідеальні! Вимагаємо від своїх перфекції — а від інших ні.

Пан О. дивився на мене, дивився, а тоді усміхнувся і сказав:

— Та це таки так! — і дав мені 10 своїх візитівок...

Любов Калинович

ДЕ ПОДІВАЮТЬСЯ НАШІ ГЕНІЇ?

Ніде не наслухаєтеся так багато про "ближніх", як на вакаційному дозвіллі, зокрема коли це один із популярних серед українців курортів.

Під теплим сонцем, чи у затишку дерев плинуть розмови, не переривані поспіхом, телефонами, чи щоденними заняттями, а мальовнича природа, немов спонукує усіх, навіть не мистців до буйної уяви, яка процвітає у кожній розповіді.

Так ви і не чулися, як знаєте все про родину "А", про нереступність пані "Б" і про проблеми з дітьми панства "В"... Коли йдеться про останню тему, то розуміється лише діти неprisутніх при розмові є "страшні", лише їх викидають зі школи, вони, "здається, уживають наркотиків" і "ходять з чужинцями". Зате діти ваших співрозмовників, переважно чудово вчаться, є музикальні, чудово малюють, одержали вже кілька нагород і є на списках "Гу із гу" шкільної молоді. Одно слово — майже генії!

Ви слухаєте, і уява малює вам образи майбутнього. Ось ці молоді "генії" стоять на передових місцях у науковому чи мистецькому світі, своїми успіхами добуваючи слави Україні. Прихапцем рахуєте

за скільки це може бути: десять, двадцять років? Чи зможете ще до цього дожити?

Але тут жорстока реальність пригадує вам, що ви вже чули такі самі похвали і славослов'я попередніми роками. І вже проминуло досить часу, щоби ці здібні, виїмкові діти розвинули вповні крила до свого високого льоту.

А де ж вони? Де поділися усі ці "генії"? Шукаєте гарячково у пам'яті прізвища тих прославлених передчасно і ніяк не можете знайти їхнього сліду, ані серед передових своєї, ані чужої спільноти.

І так у літньому дозвіллі починає мучити і не давати спокою ряд питань, на які не знаходите відповіді.

Що сталося? Чи погоня за матеріальними добрими вбиває всі польоти духа? Чи це тепер така доба, що не вирощує великих індивідуальностей? Чи це ми як спільнота не даємо відповідного підсоння для розвитку талантів? А може таки просто ми, у своїй відомій національній хибі-емоційності, дошукуюмося надзвичайного там, де треба реалістично приймати лише пересічність...

О — КА

ВІТАЄМО СВІТЛЯНУ АНДРУШКІВ З НАРОДЖЕННЯМ СИНА

З радістю прийняли ми милу вістку, яку переслала нам (замість "Калейдоскопу жіночого життя") — членка Редакційної Колегії Світляна Луцька-Андрушків. Дня 1 серпня з'явився у пп. Світляни й Романа новий член сім'ї, **синочок Павло Маріян** (вага 6 фунтів і 12 унцій). Вітаємо батьків та бажаємо щастя новонародженому і його батькам. В дарунку містимо кописанку, яку вибрали ми з багатого скарбниці народніх пісень.

Редакція "Нашого Життя"

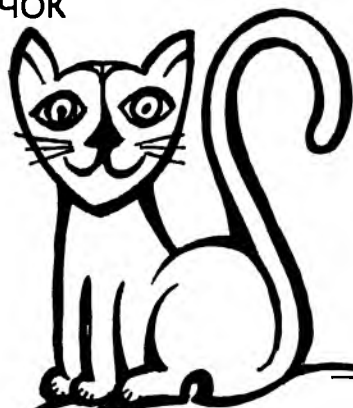
ВІСТІ З РЕДАКЦІЇ "НАШОГО ЖИТТЯ"

Малярка Люба Мазяр, яка вже раніше виконувала для "Нашого Життя" деякі вінетки, прислала Редакції дарунок: декілька заголовних вінеток. Деякі з них ми містимо уже (Тільки між нами і телефоном, Вишивка, Харчування) причому широко дякуємо за пам'ять і дарунки.

Редакція "Нашого Життя"

ОЙ ТИ, КОТЕ, КОТОЧОК

Ой ти, коте, коточок!
Не ходи рано в садочок,
Не полохай дівочок,
Нехай зів'ють віночок
Із рутоньки, із м'ятоньки,
З хрещатого барвіночку,
З запашного василечку.
Ой спи, дитя, до обіда,
Покільмати з міста прийде
Да принесе три квіточки:
Ой первою зросливую,
А другою сонливую,
А третьою щасливую,
Ой щоб спало, щастя знало,
Ой щоб росло, не боліло,
На серденько не кволіло.
Сонки-дрімки в колисоньки,
Добрий розум в головоньки,
А рісточки у кісточки,
Здоров'ячко у сердечко,
А в роточок говорушки,
А в ніженьки ходусеньки,
А в рученьки ладусеньки.

ВЕРБА

(музика і слова В. ІВАСЮКА.)

Біля млину калина, біля ставу верба —
Біля тину дівчина, біля серця журба.
Та калина чарівна і вночі не засне
Та дівчина царівна, що чекає мене.

А верба над край водою
Володіє наче доля
Хай завжди мене верба
Тай додому поверта.:/2х/

Розквітає калина, зеленіє верба,
Моя пісня прилине й зникає журба
Знов калина чарує мої соняшні дні,
Знов дівчина дарує своє серце мені.

ПОДЯКА

Вислови глибокої подяки складаю 11-му Відділові Союзу Українок Трентон, Н. Дж. за відвідини мене у шпиталі. Залучую 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Людмила Середюк
11-ий Відділ Трентон

КАЛЕНДАРЕЦЬ

34-ий Відділ СУА в Коговз відзначає 50-ліття свого існування 18 жовтня 1980 р. святочною програмою з бенкетом і забавою.

Вісті з Централі

ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЖУРНАЛУ "НАШЕ ЖИТТЯ" ХІІІ КОНВЕНЦІЯ РІШИЛА ЗБІЛЬШИТИ ЗАПАСНИЙ ФОНД ДО 75.000 ДОЛ.

До 30 червня 1980 зложили:

Окружні Управи і Відділи СУА	45,325.61
Окремі особи	9,059.39
	54,385.00

На Запасний Фонд "Н. Ж." впродовж місяців січня до червня 1980 наспіли такі пожертви:

50.00 дол.	103-й Відділ СУА
50.00 дол.	7-ий Відділ СУА
10.00 дол.	Ірена Пачковська
5.00 дол.	1-ий Відділ СУА
75.00 дол.	Привіти, подяки, замість квітів — Відділи
300.00 дол.	Привіти, подяки, замість квітів — Окремі особи

Щиро дякуємо

Іванна Ратич
фінансова секретарка

"ЛИСТУВАННЯ"

Програма "Листування" (Pen-Pal) широко відома по всіх країнах де живуть українці. Анна Кравчук, координаторка "Листування" від Суспільної Опіки Головної Управи СУА від 1973-го року, зуміла так спопуляризувати свою ділянку постійними дописами до всіх українських часописів по всіх країнах українських поселень, що це вже можна назвати ділянкою зв'язків, або інформаційним центром.

Туди звертаються окремі особи з різних місцевостей і з різних країн не лише в справі "Листування", але також в справах розшуків знайомих, розшуків родин, чи навіть в пошукуванні товаришів життя. Так само українські туристи просять інформації про українців у різних країнах світу або працівників-українців американських компаній також раді знати про українські родини, якщо треба їхати на працю у малозаселені українцями місцевості. Крім цього пані Аня дістає листи з проханням інформації про всякі інші незвичайні справи, на які надиво вміє дати задовільні відповіді.

Так на сьомому році своєї кропіткої праці, пані Аня входить в "орбіту" інформаційного центру. Дозволю собі зрадити таємницю успіху пані Ані: вона має дуже вартісні прикмети: у своїй скромності мало говорить про свої успіхи, а дуже багато працює і вміє щиро і добре порадити.

Адреса: UNWLA Pen-Pal Center
с/о Mrs. Anna Krawczuk
26 William St.
Maplewood, N.J. 07040 USA

НА СТИПЕНДІЙНУ АКЦІЮ СУА ВПЛАТИЛИ В ЧЕРВНІ 1980 РОКУ:

200.00 дол.: Ірина і інж. Лев Кушнірі, Філядельфія

165.00 дол.: Ірина і Тарас Івасів, Філядельфія

150.00 дол.: 25-ий Відділ СУА, Повтакет

100.00 дол.: 71-ий Відділ СУА, Джерзі Ситі

По 50.00 дол.:

Іванна і Ярослав Клими, Асторія (друга рата), Олена Площанська, Кліфтон (доплата до стипендії), Володимир Русинко, Бовфало (доплата до стипендії), 68-ий Відділ СУА, Сиракузи (доплата до стипендії),

По 20.00 дол.:

Володимира Брикович, Філядельфія, Олена і Лев Кокодинські, Йонкерс.

10.00 дол.: Надія Гадзевич, Йорктаун Гайтс (замість квітів на могилу бл. п. Катерини з Винників Шипилявої)

Разом 865.00 дол.

ВПЛАТИЛИ В ЛИПНІ 1980 РОКУ:

1.628.55 дол.: Союз Українок Австралії, Сідней

По 150.00 дол.:

71-ий Відділ СУА, Джерзі Ситі, Українсько-Американське Допомогове Т-во "Будучність" Дітройт.

По 50.00 дол.:

19-ий Відділ СУА, Трентон (доповнення 200 дол. стипендії), Іванна і Ярослав Клими, Асторія (доповнення 150 дол. стипендії).

20.00 дол.: Ольга Гнатишин, Вотервліт.

10.00 дол.: Ольга Бачинська, Нутлей.

Разом 2.058. 55 дол.

Ірина Качанівська
касирка суспільної Опіки — стипендій

ВИСИЛКА ОДЕЖИ ТА ІНШИХ РЕЧЕЙ

Просимо всіх тих, що висилають одягу чи інші речі незможним повідомляти референтку суспільної опіки про вислані пакунки, бо буває так, що ми даємо адреси Відділам СУА, чи окремим приватним особам, а не знаємо, чи пакунок вислано на ці адреси. Прошу пам'ятати, що одна справа дістати адресу, а друга — вислати пакунок. У річних звітах відділи мають звітувати про висилки, але це в жадному разі не розв'язує проблем координування висилок. Вже багато разів у "Вістях з Централі" ми звертали на це увагу та при висилках адрес навіть залучували форми повідомлень про висилки. Звертаємо увагу на важливість цієї справи. Також звертаємо увагу на велику потребу висилки взорів та матеріалів до вишивання. Взори можна замовити в Централі СУА в Нью-Йорку. До кожного пакунку залучіть гарну українську книжечку для малих дітей або буквар.

Теодозія Савицька

один із вчителів не зголосився, залякуючи всіх, що вони відповідатимуть згодом, коли знову все ввійде в "нормальне русло". А коли врешті я зголосилася, то вони призначили ті лекції на самому кінці навчання.

Василь постарав мені підручники Грушевського й Аркаса з тим, що я не повинна з учнями вивчати точну хронологію подій, а старатися, щоб вони пізнали й полюбили наше минуле. Боже, що ж то були за лекції, — самій смішно згадувати! Дітей затримували ще зайву годину після лекцій до третьої, іноді до четвертої, коли вже увага притупилася і відчувався голод. Коли мені доводилося чути скаргу: "Ой, пані, їсти хочу!", і я посилала дитину додому, ніхто не рушився. "Ні, пані, як батько дізнається, що я пішов з історії, то мене покарає..."

Звичайно мої учні чекали мене в класі, обліпивши шиби. коли появлялися коні, то учні вибивали на шибих марш, співаючи "їде, їде, наша пані!" Під той же марш я входила в класа. Були там учні різного віку, бо класа була збірною (це не був обов'язковий предмет). Почала я навчання від княжих часів і не легко було пояснити дітям устрій і звичаї тих давніх часів. Вчилися ми всі разом хором, щоб краще запам'яталось. Я знала, що це ніяка "метода", але ж я не була вчителькою, а лиш приятелькою дівчорі. Часто лекція переривалася співом якоїсь української пісні, по якій знову продовжували "від такого то року"... Нераз зчинявся страшний крик і гвалт, бо кожен хотів похвалитися своїм знанням. Бувало, що з сусідньої класи протестували проти такої нашої поведінки, й ми тоді притихали на який час, але згодом з захопленням знов починали своєї.

По закінченні години всі брали приступом місце

на нашому возі. Сідали всюди, де можна було приміститися, і часто сама "пані вчителька" примістилась десь боком на краю, звисивши ноги. Справжні педагоги здвигали плечима, бачучи такі "прийоми", але мовчали. Я ж, знаючи, що моя поведінка у школі просто недопустима, виправдувала себе тим, що я не вчителькою, а лиш "виплекую любов до нашої давнини", а це мені безумовно вдавалося. Зрештою, казала я собі, нехай знайдуть іншу вчительку, коли їм не подобається моя "система".

Одного дня прийшов Василь із міста і, всміхаючись, сказав:

— Не поталанило полковникові Шереметеву: вислав Совачева до Радівців, щоб знищити Військовий Клюб, а Клюб сам за ним приїхав!

Виявилось, що 17-ий запасовий полк, що стояв у Чернівцях і вояки якого складали найбільшу кількість членів Клубу, прийшов на постій до Голти. Зустрівши на вулиці Василя, виявили бажання продовжувати свою працю. І хоч в Орлику не було такого доброго приміщення, як у Чернівцях, проте по неділях почали збиратися хлопці. Почали видавати журнальчик "Солдатський університет". Його редагував дуже інтелігентний лікар, жид. Він звернувся до мене з проханням написати для журналу статтю про історію земної кулі. Довелось знову витягнути Іностранцева, Нідерле й інших. Все це робила я дуже старанно й охоче, бо любила геологію і бачила, що читають її теж охоче. Треба було писати якомога популярно, щоб усім було зрозуміло. Аж дивно згадувати, скільки я витратила на те часу! Та я не жаліла того, бо воно було потрібне, і я тільки тішилась, що могу прислужитися загальній справі.

АВТОРСЬКИЙ ВЕЧІР ГАННИ ЧЕРІНЬ В СІДНЕЇ

Ольга Ільків

Поетеса і письменниця Ганна Черінь, яка мала низьку успішних авторських виступів у США, Канаді й Англії, відвідала теж Австралію. Крім Аделаїди, Мельборну, Нобл Парку, Ессендону, Нью Кастелу вона виступала в Сіднеї 25-го березня ц. р.

Після прибуття гості (23-го березня), яка затрималася в домі подружжя Н. С. Балакив, її привітали хлібом і сіллю на вишиваному в Україні рушнику спонзори виступу — Стейтова Управа Союзу Українок Австралії і Клюб Книголюбів при цій Управі. Гостю вітала теж українська радіо-програма в Сіднеї.

Авторський виступ відбувся після Служби Божої в церквах, які відвідала Г. Черінь та після приготовленого спонзорами спільного обіду. Голова Стейтової Управи СУ Ольга Ільків відкрила імпрезу привітанням гості, а Г. Черінь зі свого боку відповіла вітанням присутніх своїм віршем "Портрети". Творчу силуету авторки намалювала Ольга Ільків, ілюструючи своє слово цитатами з її творів, в яких авторка дає характеристику своєї психічної структури і творчості.

Членка Клубу Книголюбів Люба Луцька відчитала вірш-привіт Г. Черінь п. н. "Лечу в Австралію", написаний поетесою під час лету. Г. Черінь прочитала свій вірш "Лист з України", інші її вірші читали членки Клубу Книголюбів: О. Борисоглібська "Храм святої Софії", Т. Борець "Люблю її", З. Цюньовська "Мой суперниці", Т. Борець "Остання ідилія", Т. Війтович "Гості". Решту програми заповнила сама

поетеса.

Рясними оплесками слухачів, врученням їй в дарунок "коала" та словом подяки голови СУ закінчено авторський виступ Г. Черінь. Після того вона мала зустріч зі студентами і градуантами.

З заслужаних творів присутні пізнали авторку, як лірика з частими гумористичними натяками і з доброзичливою іронією та особливим даром спонтанно відгукуватися на побачені й пережиті події. В її творах пробивається патріотизм. За волю батьківщини поетеса бореться могутньою зброєю, яку отримала з Божої ласки — словом. Вона закохана в Україну, перед її очима стоїть візія української держави. Поетеса вірить в українську людину, хоч бачить її хиби. Вона вірить у людство, у природу, відгукується на щоденні події — поведінку людей, тварин, на оперу, на листа переслідуваних в Україні, на стукіт коліс життєвого поїзду, який везе кожну людину шляхом її призначення. Вона полюбила австралійську Україну і здобула собі серця земляків, які з тугою ждатимуть на поновну зустріч з нею.

Після від'їзду Г. Черінь українська радіо-програма передала з платівки два вірші про Австралію, написані поетесою в літаку і її подяка за гостинність, якої зазнала на австралійській землі. Радіо-станція передала також вірш О. Ільків п. н. "Вітаємо Ганну Черінь".

Українська громада в Сіднеї жаліла, що перебування Г. Черінь серед неї було таке коротке.

Вісті з Централі

ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЖУРНАЛУ "НАШЕ ЖИТТЯ" ХУІІ КОНВЕНЦІЯ РІШИЛА ЗБІЛЬШИТИ ЗАПАСНИЙ ФОНД ДО 75.000 ДОЛ.

До 30 червня 1980 зложили:

Округні Управи і Відділи СУА	45,325.61
Окремі особи	9,059.39
	54,385.00

На Запасний Фонд "Н. Ж." впродовж місяців січня до червня 1980 наспіли такі пожертви:

50.00 дол. 103-й Відділ СУА
50.00 дол. 7-ий Відділ СУА
10.00 дол. Ірена Пачковська
5.00 дол. 1-ий Відділ СУА
75.00 дол. Привіти, подяки, замість квітів — Відділи
300.00 дол. Привіти, подяки, замість квітів — Окремі особи

Щиро дякуємо

Іванна Ратич
фінансова секретарка

"ЛИСТУВАННЯ"

Програма "Листування" (Pen-Pal) широко відома по всіх країнах де живуть українці. Анна Кравчук, координаторка "Листування" від Суспільної Опіки Головної Управи СУА від 1973-го року, зуміла так спопуляризувати свою ділянку постійними листами до всіх українських часописів по всіх країнах українських поселень, що це вже можна назвати ділянкою зв'язків, або інформаційним центром.

Туди звертаються окремі особи з різних місцевостей і з різних країн не лише в справі "Листування", але також в справах розшуків знайомих, розшуків родин, чи навіть в пошукуванні товаришів життя. Так само українські туристи просять інформації про українців у різних країнах світу або працівників-українців американських компаній також раді знати про українські родини, якщо треба їхати на працю у малозаселені українцями місцевості. Крім цього пані Аня дістає листи з проханням інформації про всякі інші незвичайні справи, на які надиво вміє дати задовільні відповіді.

Так на сьомому році своєї кропіткої праці, пані Аня входить в "орбіту" інформаційного центру. Дозволю собі зрадити таємницю успіху пані Ані: вона має дуже вартісні прикмети: у своїй скромності мало говорить про свої успіхи, а дуже багато працює і вміє широко і добре порадити.

Адреса: UNWLA Pen-Pal Center
c/o Mrs. Anna Krawczuk
26 William St.
Maplewood, N.J. 07040 USA

НА СТИПЕНДІЙНУ АКЦІЮ СУА ВПЛАТИЛИ В ЧЕРВНІ 1980 РОКУ:

200.00 дол.: Ірина і інж. Лев Кушнірі, Філядельфія

165.00 дол.: Ірина і Тарас Івасів, Філядельфія

150.00 дол.: 25-ий Відділ СУА, Повтакет

100.00 дол.: 71-ий Відділ СУА, Джерзі Ситі

По 50.00 дол.:

Іванна і Ярослав Клими, Асторія (друга рата), Олена Площанська, Кліфтон (доплата до стипендії), Володимир Русинко, Боффало (доплата до стипендії), 68-ий Відділ СУА, Сиракузи (доплата до стипендії),

По 20.00 дол.:

Володимира Брикович, Філядельфія, Олена і Лев Кокодинські, Йонкерс.

10.00 дол.: Надія Гадзевич, Йорктаун Гайтс (замість квітів на могилу бл. п. Катерини з Винників Шипілявої)

Разом 865.00 дол.

ВПЛАТИЛИ В ЛИПНІ 1980 РОКУ:

1.628.55 дол.: Союз Українок Австралії, Сідней

По 150.00 дол.:

71-ий Відділ СУА, Джерзі Ситі, Українсько-Американське Допомогове Т-во "Будучність" Дітройт.

По 50.00 дол.:

19-ий Відділ СУА, Трентон (доповнення 200 дол. стипендії), Іванна і Ярослав Клими, Асторія (доповнення 150 дол. стипендії).

20.00 дол.: Ольга Гнатишин, Вотервліт.

10.00 дол.: Ольга Бачинська, Нутлей.

Разом 2.058. 55 дол.

Ірина Качанівська
касирка суспільної Опіки — стипендій

ВИСИЛКА ОДЕЖІ ТА ІНШИХ РЕЧЕЙ

Просимо всіх тих, що висилають одягу чи інші речі незможним повідомляти референтку суспільної опіки про вислані пакунки, бо буває так, що ми даємо адреси Відділам СУА, чи окремим приватним особам, а не знаємо, чи пакунок вислано на ці адреси. Прошу пам'ятати, що одна справа дістати адресу, а друга — вислати пакунок. У річних звітах відділи мають звітувати про висилки, але це в жадному разі не розв'язує проблем координування висилок. Вже багато разів у "Вістях з Централі" ми звертали на це увагу та при висилках адрес навіть залучували форми повідомлень про висилки. Звертаємо увагу на важливість цієї справи. Також звертаємо увагу на велику потребу висилки зорів та матеріалів до вишивання. Зори можна замовити в Централі СУА в Нью-Йорку. До кожного пакунку залучіть гарну українську книжечку для малих дітей або буквар.

Теодозія Савицька

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій

XXXII РІК ВИДАННЯ

ВЕРЕСЕНЬ

ЧИСЛО ВОСЬМЕ

ПЕРША ПОЛОВИНА ДЕКАДИ

Закінчилася Світова Жіноча Конференція в Копенгагені, що мала дати вислід 5-літнього змагання жіноцтва за рівні права. Підсумки її невеселі. Стверджено, що впродовж п'яťох літ Світового Плян у Дії, що був ухвалений на першій Світовій Конференції у Мехіко, вдалося дуже мало з наміченого здійснити.

Воно й зрозуміло: всі ті реформи — правні, суспільні, економічні, що їх вимагає однаковий статус жінки, не можна провести впродовж кількох літ. Для того потрібно не тільки ґрунтовної перебудови ладу, але й переміни у способі думання цілого загалу. Найкращий доказ — переворот в Ірані. Коли прийшла до влади партія, що керується приписами корану, вона кинула іранське жіноцтво у хатнє відокремлення з-перед кількох століть.

Та все ж добре сталося, що Конференція ствердила цей слабкий поступ і його причини. Треба ясно й виразно навітлювати ситуацію, коли має настати якась зміна. Біда тільки, що це намагання не доходить до широкого загалу. Засоби інформації керуються радше сенсаційними гаслами, а не бажанням поступу жіноцтва. Реферують радше маніфестації, зудар й непорозуміння, а не справжні підсумки того змагу.

Делегація СФУЖО у складі 21 осіб готувалась довго й дбайливо до участі в цьому зборі. Деякий досвід зачерпнула з Конференції в Мехіко, багато відомостей вдалося досягнути у співпраці з Комісією Декади при ООН. Отже провід делегації взяв із собою

виразні вимоги, друкований матеріал і знання техніки роботи. До того ступив на крок дальше від першої Конференції — зголосив свій власний виступ на ФОРУМ-і. Праця в середині делегації була поділена і йшла справно.

Як можна було сподіватись, ця збільшена наша активність зразу наразилась на спротив советської делегації й комунофільського елементу. Це проявилось в нападі на наш станок і в перешкодах на нашому виступі. Це показує, як дуже бояться правди в обороні України оті кола, що тепер переважають в Об'єднаних Націях. А що Світова Жіноча Конференція була платформою ООН, то це "право п'яťука", а радше галасливої юрби тут мало перевагу. Та наша делегація вийшла з того з моральною перевагою, яку закріпила ще голодовою демонстрацією. Серед таких, а навіть трудніших умовин ми повинні всюди бути, репрезентувати й боронити прав жінки України. Тим більше, що серед нашої делегації стояла на видному місці представниця того поневоленого жіноцтва — Ніна Строката-Караванська. Вона, що перейшла переслідування влади, має за собою 4 роки ув'язнення і боротьбу за визволення свого чоловіка, могла найкраще посвідчити про жорстоке переслідування, що їх зазнають політ. в'язні в СРСР та їх родини.

Точне звідомлення з участі делегації СФУЖО у Світовій жіночій Конференції буде подане у бюлетені "Українка у світі".

НАРАДА КОМІСІЇ ПРАВ ЛЮДИНИ В ТОРОНТО

Під час Пленарної Сесії СКВУ, яка відбулася в Торонто у днях 27-29 червня 1980, радила також Комісія Прав Людини. Точний перебіг наради був поданий у загальній пресі. Тут подамо лиш кілька завваг про працю в цій необхідній ділянці.

Вся нарада проходила під гаслом підготовки до Конференції для перевірки застосування гельсінкських угод. Цій темі були присвячені доповіді інж. Миколи Мороза, секретаря і сен. Павла Юзика, голови КПЛ Проф. Б. Боцюрків з'ясував проблеми боротьби за права людини. У висліді постановлено, що діяльність українців

у Мадриді буде координувати Комісія Прав Людини СКВУ у співпраці з Закордонним Представництвом Української Гельсінкської Групи.

Широкий погляд на пророблену працю дали звіти поодиноких комітетів оборони. Згадаємо тут спеціальні представництва і їх працю: інформаційну та видавничу діяльність "Смопоскіпа" (А. Фединський), таку ж діяльність Комітету Гельсінкських Гарантій (О. Зінкевич) інтервенції перед канадським урядом при КУК-у (А. Яримович), коорд. працю Об'єднаних Українських Комітетів Оборони Людських Прав (І. Ольшанівський).

Сюди можна зарахувати також діяльність жіночих організацій. Звіт про працю СФУЖО зложила Ірина Пеленська, подаючи заходи в обороні жінки і дитини в Україні. Про широко запрошену допомогу родинам політ. в'язнів звітувала Павлина Різник від імени Українського Золотого Хреста.

Сесія Комісії Прав Людини була завершена панелем з участю правозахисників, що перебувають між нами. Надія Світлична говорила на тему "Національні проблеми й Українська Гельсінкська Група", Святослав Караванський — "Конкретні заходи для підтримки правозахисного руху в

Україні", д-р Ніна Строката-Караванська — "Закордонне Представництво Української Гельсінкської Групи в 1980 р.", а проф. Б. Боцюрків — "Переслідування релігії в Україні". Модератором був сен. Павло Юзик.

У такому зіставленні звітуючих представників громадянства з правозахисниками зарисувалась дорога, якою повинен іти наш рух оборони. Такі зіставлення повинні відбуватись щороку, а не так рідко, як тепер. Найближчою пробою наших сил стане Конференція в Мадриді. Світова Федерація Українських Жіночих Організацій (СФУЖО) також зацікавлена в її перебігу й можливостях оборони української родини.

ТРИНАДЦЯТИЙ КОНГРЕС ЛУКЖ

У днях 28-30 червня 1980 відбувся в Едмонтоні черговий Конгрес ЛУКЖ, влаштований у тому самому часі, що й Конгрес Українців Католиків Канади. Його відкрито 28-го червня, і цей день був виповнений звітами уступаючої Крайової Управи й голів Єпархіяльних Управ. Того ж дня відбулась панелева дискусія до гасла ЛУКЖ "В декаді 1,000-річчя хрищення України обновім духово наші родини". Учасниці — Вікторія Адамс, Віра Бучинська, Марія Томчишин, модераторка — Петруся Воррен.

Другого дня після Служби Божої відбулась панелева дискусія на тему "Праця нашої організації". Учасниці — Ірина Варениця, Михайлина Малко, Лена Слобода, Ольга Саварин, Анна Бумбак, модераторка — Катерина Петецька. Того ж дня по полудні промовляв о. крилошанин М. Дядько про мішані подружжя. Слідувало схвалення резолюцій і вибір Крайової Управи. Відбулася спільна вечеря зі словом Духовного Опікуна ЛУКЖ — Владики Димитрія.

Дня 30-го червня відбулося спільне засідання уступаючої й ново-вибраної Крайових Управ.

ЗВІТ ОБ'ЄДНАННЯ ЖІНОК ЛВУ

Об'єднання Жінок Ліги Визволення України подало перегляд праці своєї організації за 1979 р. на жіночій сторінці "Гомону України". Це міркування про поодинокі ділянки, що

розвиваються. Організаційно себе виправдали Окружні наради, проведені спільно з організаціями УВФ. Такі відбулися в Едмонтоні і Ст. Кетринс і дали живий обмін думок, скріплення зв'язку з членством. Поглибилися у звітнуому часі також зовнішні зв'язки ОЖ ЛВУ. Контакт з Національною Радою Жінок Канади довів до участі в їх Загальних Зборах, що відбулися в Галіфаксі у червні 1979 р., а потім до участі в Конгресі Міжнародної Жіночої Ради в Кенії (Африка). Голова ОЖЛВУ Ольга Завєруха була також у складі канадської делегації. Головна Управа ОЖ взяла участь у маніфестації в Отаві 28 жовтня. Український Рік Дитини позначив себе в ОЖ ЛВУ цікавими починами. Це був конкурс дитячих рисунків на тему "Дитина в поневоленій Україні". З найкращих рисунків виготовлено поштові картки з англійськими написами, і їх використано для ознайомлення західного світу з проблемою поневолення й русифікації. Цю виставку дитячих рисунків удалося повторити на Конгресі Міжнародної Ради в Кенії. Влаштовано виставки дитячої літератури в міських бібліотеках. Суспільна опіка організації діяла в напрямі допомоги дітям політ. в'язнів та незаможних на наших поселеннях. Для ведення жіночої сторінки в часописі "Гомін України" створено Редакційну Колегію, яка провадить роботу, започатковану почесною головою Марією Солонинкою. Впорядковано архів організації.

Цей побіжний звіт є доказом, що такі щорічні звітномлення в загальній пресі є дуже корисні.

УСПІХИ МОЛОДИХ ЖІНОК

В останньому часі три молоді жінки відзначились особистими успіхами на своєму життєвому шляху.

Ірина Лазарчук з Дітройту, визначна учениця середньої школи, здобула диплом бакалавра з англійської літератури в Вейн Стейтовому університеті. Рівночасно студювала музику в УМІ. Пізніш закінчила студії дентистики в університеті в Ен Арборі, належала до Українського Студентського Т-ва, а тепер є членом УЛТА. Протягом літ вона є членом церковного хору "Боян" і тріо "Соняшники". Час від часу провадить українську радіову програму. З кінцем червня 1978 р. д-р Ірина Лазарчук почала дентистичну практику в Дітройті.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Нагло відійшла з цього світу філолог і письменниця бл. п. **Марія Жижка**, що проживала в Англії. Її життя повне знегод, що їх зготувала для того покоління бурхлива доба. Походила з заможної сім'ї Демчук-Дем'яновських, яку революція зруйнувала. Тому молода Марія зазнала всякого, навіть життя в сибірській тундрі. В нестримному бажанні придбати вищу освіту вона закінчила під чужим прізвищем Московський університет. Пізніш проживала в Краснодарі на Кубані, де викладала в університеті. Серед атеїстичного виховання й оточення зберегла віру в Бога. Під час 2-ої світової війни виїхала на еміграцію, проживала в Німеччині, а потім в Англії. Тут уже в немолодому віці стала пробувати пера. Спершу писала оповідання для дітей, що друкувались у журналі "Наше Життя". Пізніше стала брати участь у Літературних Конкурсах СФУЖО. Дістала нагороду за спогад "Незабутня зустріч" (опис виступу поета Багряного в Краснодарі) і відзначення за репортаж "Подорож до сталактитових печер". Пізніше відбула з чоловіком подорож до Святої Землі і враження з тієї прощі видала окремою книжкою. Хоч невеликий її літературний дорібок, проте він свідчить про її талант, що був придавлений важкими умовами совєтської дійсности.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Володимири Ценко** складаю 15 дол. на Пресовий Фонд "Українки в світі" і передаю вислів співчуття родині.

Ольга Муссаковська, Ірвінгтон

Марта Шаран закінчила Сиракузький університет зі званням магістра стислих наук з телевізії й радіо. В часі студій працювала як музичний коментатор на радіостанції. Пізніш студювала музику й журналістику у Тексаському Християнському університеті. Тепер стала вона працювати в півгодинній програмі "П. М. Магазін", якої зміст є інформаційно-освітній. Тут подають події з щоденного життя м. Сиракуз, інтерв'ю з визначними постатями і різні практичні поради включно з куховарством. Марта Шаран є співгосподинею програми й відповідає за продукцію фільму у місцевій секції. До успіхів Марти належить також її участь в конкурсах краси, в яких вона не раз здобувала перше місце.

Продовження на обороті

OUR LIFE

MONTHLY, published by Ukrainian National Women's League of America

VOL XXXVII

SEPTEMBER 1980

No. 8

EDITORIAL

A SCORCHING HOT SUMMER

The summer passed quickly. We will all have vastly different accounts of our experiences over the past few months; one thing, however, we will *all* remember — this summer was extremely hot. Nature manifested its unrest in rains in Ukraine and Poland, in volcanic eruptions in Canada; even the very scheme of recent events seemed to raise the temperature of our moods.

All these natural and political disasters prove that man is not yet master of the world he lives in. Man is as of yet unable to rule nature or the products of his mind and his technology.

Peaceful coexistence of individuals, much less of entire nations, too, seems to be out of the reach of man. This is fully illustrated by the invasion of Soviet troops into Afghanistan and the holding of the American hostages. Let's also consider the matter of the worker's strike in Poland. Recent issues of *Time* and *US News and World Report* have been able to provide us with news of the strike and numerous photos of the young strikers, many on their knees in prayer; these young men have been raised under the Soviet regime, but have not forgotten their heritage

and religion. The geographic location of Poland enables the news of the strike to reach us.

Maybe the times are changing, but I need only recall the many repressions against Ukrainians and other nations under the regime and I know that nothing has changed. One needs only to glance through the "Bulletin of Repressions in Ukraine", now in its fifth edition. The descriptions given by the "Bulletin" are brief, but concise, giving us a complete picture of the tragic reality.

This hot summer also saw the "World Women's Conference" in Copenhagen. Our ladies tried to show the world the repressions against the women in Ukraine. In November, we'll have another chance to present our case — in Madrid at a debate over the accomplishments of the Helsinki agreements. Will our voice be heard? This we do not know, but we must at least try to spread our word.

After the hot summer, what will the fall bring? Will we see the warm smile of "Indian Summer" or a bitter frost? Will we greet the winter with success or with failure? We must think positively, but we must also act upon our beliefs. Belief without action — signifies but a dying dream.

Translated by M. Jarymowycz

BETWEEN US AND THE TELEPHONE

The summer seems to bring many possibilities to meet various people. Thus one time I met an architect, O., and a lawyer, B. During a lull in the conversation, I addressed Mr. O.

— Why don't you give me a few of your cards and I'll pass them on to some Ukrainian friends of mine. Maybe one of them has need of an architect.

— Mrs. Luba — said Mr. O. — I

Продовження: УСПІХИ ЖІНОК

Романа Ляшевич закінчила середню школу в Ірвінгтоні, студії хемії в університеті Сітон Гол у Мейпелвуд. Для дальших студій вибрала університет у Боффало, де по 5 роках одержала докторат з хемічних наук. Тепер вона викладає загальну хемію в Нью-Йоркському стейтовому університеті. В часі студій була членкою Студентської Громади і належала до хору "Євшан-зілля". Від молодих літ належала до Пласту й брала участь у виховних та вишкільних таборах. Тепер належить до куреня старших пластунок "Верховинки".

thank you for your kind suggestion, but I'd really rather not have any Ukrainian clients.

— Why is this so, Mr. O?

— Well, Mrs. Luba, the problem is such. Any Ukrainian client of mine seems to expect an automatic discount. Then he'll take my building plans to be looked over by a "good" architect. Why come to me in the first place, I ask? Then, when the job is finally finished, he seems to take forever to pay his bill.

Mr. B., too, had a story to recount on the same subject.

— When my father first came to America, he had to complete an internship in a hospital. There being few of our people in the area, he was glad to find that one of his patients was Ukrainian. He devoted as much time as he could to this patient and was very hurt to find out that the patient had requested that a "real" doctor examine him. For a year, my father would not admit to being Ukrainian. Then, however, he realized what the problem was. Many Ukrainians, unless living in a Ukrainian community, have never dealt with Ukrainian pro-

professionals and therefore do not believe that they are really "professional." Now that I have my own law practice, approximately one third of my clients are Ukrainian; I have no complaints about them as clients and they have no complaints about me as a lawyer. As to the paying of bills. I have seen both Ukrainians and non-Ukrainians who try to avoid paying bills.

Mr. O. was not yet ready to accept Mr. B.'s explanation. He brought up an example of a religious organization that had signed a contract with a professor. Then, before the end of the contract period, they broke the contract and hired another professor, even though the first one had been fulfilling his duties very well.

But I asked Mr. O. if this was not so throughout the professional world.

— Therefore — I said — we expect perfection from our own people, but not from others.

Mr. O. looked at me, then smiled and said:

— I guess you've got a point there! — and gave me 10 of his calling cards.....

Trans. from L. Kalynovych, M.J.

I REMEMBER COPENHAGEN

Modern travel is a wondrous thing. Within hours the plane transported me across several thousand miles of ocean from one continent to another. Like women from all over the world, I was returning home after participating in the World Conference of the United Nations Decade for Women and the Mid-Decade Forum. My three-week-long adventure in Copenhagen—which began on the 11th of July and ended on the last day of the month—was over.

But not quite.

Trans World Airlines (TWA) delivered my person, but not my baggage, to the Philadelphia airport. My suitcase remained in New York, destined to rejoin me not until the following day. And thus it came to pass that the normal patterns and rhythms of homecoming and unpacking were disrupted and postponed.

Four days after its arrival, the offending suitcase stood propped against the wall, ignored. Clearly unready to bring down the final curtain on my globe-trotting experience, I refused to undertake the mundane chore of unpacking. I knew that the process of emptying my bag of its contents, piece by piece, deciding what to launder or dry clean, would irrevocably return my wardrobe and my life to the commonplace everyday world. Finally, though, I had to do it, theories of the ritualistic significance of luggage notwithstanding.

Sighing melodramatically, I unzipped my trusty old piece of baggage, threw back the cover and peered inside.

Atop the pile of one million wrinkles which once had been my summer wardrobe lay my trench coat, the only article of clothing that had served me well while I was abroad. Because our American summer had been so hot, I was completely unprepared for the weather in Europe. With the exception of a few sunny days, we women in Copenhagen had to cope with a raw, wet and windy climate.

I recalled how several members of the delegation representing the World Federation of Ukrainian Women's Organizations (WFUWO) had sickened from the cold and wet. Sniffling and feverish, they nevertheless braved the elements to attend workshop sessions at the Forum and meetings, even late at night, of our own group. A little bad weather and ill health did not deter them from pursuing the work of the delegation.

After shaking out the creases in my coat and hanging it up in the closet, I checked the pockets and found a tattered, dog-eared transportation pass. For the cost of 100 kroner—about \$20.00—I had purchased the pass that allowed me to travel on almost every bus in Copenhagen during the duration of the conference.

Most mornings I used the pass to board the bus going to the Copenhagen University Center, Amager. Here, at the modern University complex not far from center city, the Non-Governmental Organizations (NGO) Mid-Decade Forum met daily on weekdays for workshop sessions, group meetings and caucuses, social gatherings, exhibits and film screenings and, at times, for screaming confrontations and emotion-charged debates. The WFUWO delegation held our workshop, first-

day hunger strike and press conference on these premises.

Entering the Amager Center was like jumping in the Maelstrom. The halls of the building overflowed with women of every conceivable shape, size, color, age and nationality, talking animatedly in their native tongues — with Spanish and English predominating. Exhibits, banners, posters, signs and placards lined the corridor walls, proclaiming every possible point of view and issue of concern — from wages for housework to nuclear disarmament.

The WFUWO delegation set up shop in a strategic location next to a Taiwanese group and in front of Amnesty International headquarters at the Forum center. Large photographs of Ukrainian women imprisoned by the Russian dominated our exhibit, which also included books by Ukrainian women, issues of our emigre publications and beautiful examples of Ukrainian embroidery. Many of the women who approached our table inquired whether they could purchase the embroideries.

Everyone who stopped by our exhibit left well informed about the situation in Ukraine. Members of the world press often visited our group, eager to interview Dr. Nina Strokata-Karavanska. In addition to speaking with her, they received press packets full of information about Soviet persecution of Ukrainian dissidents and their families, as well as facts documenting the policies of national genocide implemented by the Soviet regime.

Although NGO participants and observers spent most of their time at the riotous Amager Center, the Forum conference was not confined to this site alone. The main Forum panels—to which the event organizers invited special speakers, experts and well-known personalities — took place each morning and afternoon at the Royal School of Librarianship. Female scholars, academics, university professors and students from round the world conducted their deliberations at the Police College. As any eyewitness will attest, the Forum conference was a three-ring circus in more ways than one.

Far removed from the city proper and the antic world of non-governmental organizations was the Bella Center, the newly built, modernistic, glass-enclosed conference complex that housed the meetings of official governmental delegations to the United Nations World Conference for Women. In contrast to the Amager Center where no one seemed in charge, the Bella Center bristled with walkie-talkie-toting, badge-checking security guards. Only authorized delegates, media personnel and UN staffers found their way into the building.

My own green badge proclaiming Motria Kushnir a member of the press representing *OUR LIFE* and *SVOBODA UKRAINIAN WEEKLY* was still pinned to my suit jacket. Detaching it from my lapel, I tossed the garment into the dry clean pile. Out fell a Danish kroner and rolled across the floor.

The coin reminded me how high prices had risen in Denmark, especially in Copenhagen. Dinner — that is, a modest cheese burger, fries and coffee — at Burger King, Danish style, cost a whopping five dollars and assorted

cents.

Many women avoided super expensive restaurant fare by eating at the University cafeteria — a fate that should befall only those who deserve it, like college students living off their parents. I, myself, found a shopping district teeming with green grocers, bakeries and delicatessens, lunch was often fruit, cheese and Danish pastries.

In the bottom of my almost empty suitcase I found the cardboard cylinder containing my only purchased Danish souvenir — a poster from Tivoli gardens. What a night that had been when I purchased it!

One enchanted evening the Danish government invited delegates and press to a party at the famed amusement park. Luck and perseverance brought me one of the limited tickets to the affair. Smiling, I remembered how a mere flash of the engraved invitation materialized a uniformed attendant at my elbow. Ushering me past crowds of tourists waiting in queues by the entrance, my guide escorted me to the elegant restaurant where the reception was already in full swing.

Resisting the temptation to unroll the poster for a peek, I turned my attention to the last few items in the bottom of my suitcase.

I had returned with a lot of unused letter paper. But who could blame me? All the days and nights in Copenhagen had been very busy, with only stolen moments for personal correspondence, sightseeing and resting.

Truth to tell, I was amazed by the stamina of my fellow WFUWO delegates. At all hours of the day and night they were tireless, single-mindedly furthering our plan of action: 1) to organize and staff a display at the Amager Center; 2) to conduct a workshop on the topic of Ukrainian women prisoners and their families; 3) to sponsor a hunger strike and press conference with Dr. Strokata as

chief speaker; 4) to participate in workshop discussions whenever possible and appropriate; 5) to arrange a reception for invited members of the press and NGO participants with the aim of making friends for the Ukrainian cause. Needless to say, the delegation achieved these goals and more.

Every night the group met to report on the preceding day's activities and to plan for the next. More often than not, I hid broad yawns behind my hand or notebook — whatever was available. The Lord knows I was not the most advanced in years of all the ladies. Yet, clearly, I was one of the first to get tired. Which proves, again, that they just don't make anything like they used to.

I completed my unpacking by removing a cassette recorder, tapes and notebooks from my bag. Each tape was labeled: "Recording of WFUWO Workshop," "WFUWO Press Conference," "Interviews with NGO Delegates." Pages and pages of the notebooks were filled with my scrawling script. Enough material, I thought, for a goodly number of articles. Names and addresses, references to books and speakers, places and dates — it was all here, recorded for use in the days to come. And I had mailed myself from Copenhagen a mighty heavy — carried in my arms to the post office it felt a half-ton — package of printed materials collected at the conference. Hopefully, the brown-paper-wrapped bundle would arrive in Philadelphia within the month, safe and undamaged.

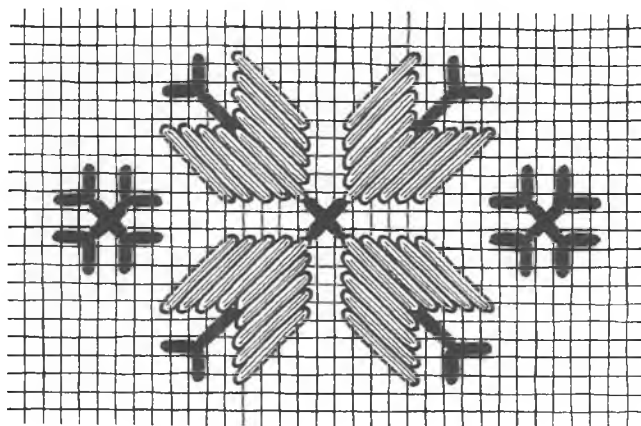
Zippering up my suitcase and hoisting it into the closet for storage, I knew my adventure as the working press in Europe was really over. But it would not ever be forgotten. Soon, and throughout the months of 1980, I would try to recreate on paper all those events now stored in my tapes, my notes and my memories.

CHILDREN'S EMBROIDERED CLOTHING

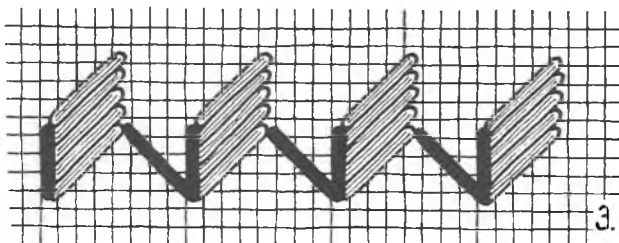
This is a continuation of March's article, showing examples of embroidered children's clothing. Here we present two more such examples of Mrs. M. Stachiv's work.

* No. 1. GIRL'S DRESS of white fabric, having a sleeveless top with a gathered skirt attached. Across the front of the top is embroidered a Kievian design (3a) whose basic form is called "full rose". It is done in diagonal counted-thread satin stitch. There is a related design (3b) near the hem. The embroidery is done exclusively in red and black threads, counting the threads of the fabric on which we embroider.

* No. 2. BOY'S OVERALLS of linen-like fabric, with the embroidery design from Chernihiv area. The pattern is Butterick #5732, with button fastenings on the shoulders. The monochromatic design is embroidered in straight satin

3.a.

3.b.

* See "Our Life" No. 4, April 1980, pg. 28.

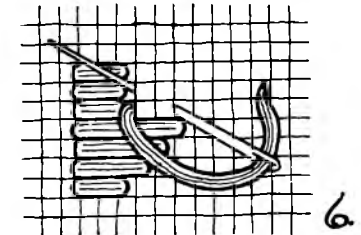
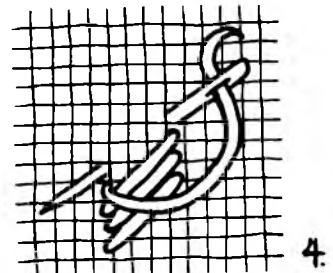
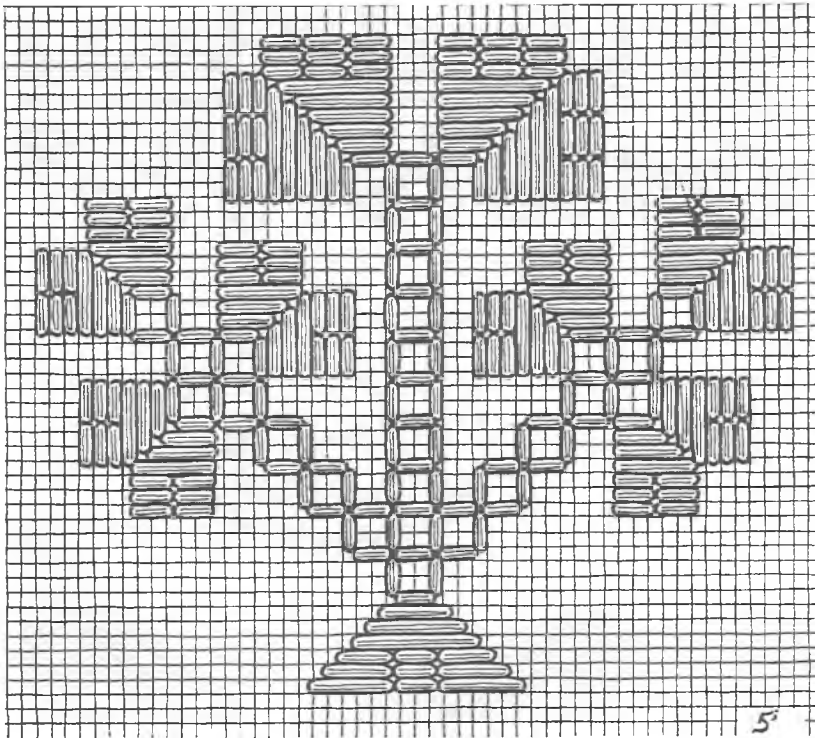

Рис. М. Винницька

Diagonal satin stitch is done as shown in Fig. 4. As you can see, each embroidery thread lies on an exact diagonal of the weave of the fabric. The main part of the designs of 3a & b is done in red, the additional stitches are done in black.

These examples show us how beautifully we can apply our native embroidery, in all its various traditional forms, to modern use in clothing for our children and for ourselves. Let's embroider!

Tania Diakiw O'Neill

stitch called "LYSHTVA", and also "four-sided square stitch" called "ZERNOVEY VYVEED". The design may be embroidered in one of the following colors: white, gray, pale blue or beige. The motif design is shown in Fig. 5. The explanation for the part of the design which appears as the "trunk" and "branches" of this motif shall be given in the next issue.

SATIN STITCH "NASTYLUVANNIA"

Satin stitch which is embroidered so as to lie parallel to the threads of the fabric and which is worked by counting the threads of the fabric as shown in Fig 6 is called "LYSHTVA". It is an easy and pleasant method of embroidery. It has an ancient tradition in Ukraine and is still used, mostly in areas of central Ukraine.

SOYUZIVKA WEEKEND 18TH ANNIVERSARY CHARITY DINNER AND DANCE

sponsored by

BRANCH#72 OF UKRAINIAN NATIONAL WOMEN'S LEAGUE OF AMERICA, INC.

to be held at

"SOYUZIVKA"

Ukrainian National Association Estate
Foordmore Road, Kerhonkson, N. Y.

SATURDAY, OCTOBER 4th and 5th, 1980

Cocktail Hour: 6:30 P. M. Dinner: 7:30 P. M.
Music By "JOHNNY GAY" Donation: \$45.00 per person

For Information

call or write: Sophia Kotyk Tel: 212 672-5816
61-32 80th St.
Middle Village, N. Y. 11379

In "Our Life", nos. 1, 2, 3, 4, 5, we printed the text and drawings together with explanations by Tania O'Neill. In this issue, we are providing the English translation of April's article. In October's issue, we'll translate May's article. These drawings and their explanations can be reprinted only with the permission of the author, Tania Diakiw-O'Neill.

WEDDING WREATHES (see pages 2-3 for illustrations)

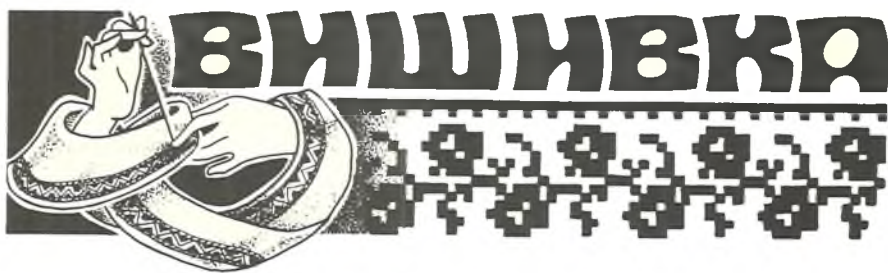
- 1) Wreath from Poltavshchyna XIX cen;
 - 2) Wreath from Volyn.
 - 3) Wreath from Ternopilshchyna.
 - 4) Wreath from the village of Tyshkivci-Horodenshchyna
 - 5) Wreath from the village of Mychnovec, region of Strilkiivci, Drohobychchyna.
 - 6) Wreath from the village of Hrushiv, region of Medenecki, Drohobychchyna.
- Drawings done by Slava Gerulak, colors by Hanusia Rohoza.

Our Cover — Drawing by Slava Gerulak depicting a young Hutzul couple at their wedding. The groom is wearing the traditional grey "manta" and the bride the "guglia."

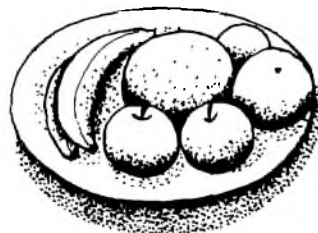
ВИШИВАНА СКАТЕРТИНА

Кожна українська господиня хотіла б мати між столовою білизною вишивану скатертину. Для врочистої нагоди, для родинної зустрічі це найкраще надається. І хоч до Різдяних свят ще далеко, то це вже тепер треба запланувати. Адже на підбрання матеріялу і взору потрібний час! А потім робота!

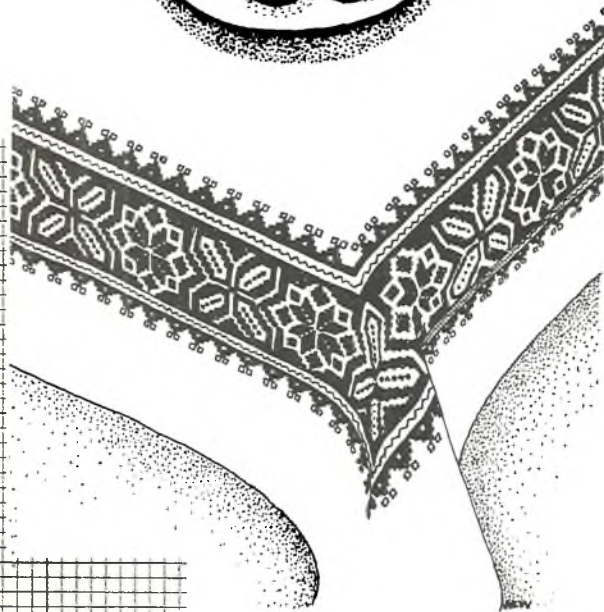
Пропонуємо цікавий проєкт. Скатертину чотирикутну, але подовгувата. Поле її не має вишивки, гладке. А вишивка вміщена чотирикутником здовж країв скатертини так, що тільки її краєчок вистає на столову плиту своїми "зубцями". Тому вишивка не переважує скатертини, але все ж творить декоративну раму для того, що буде на столі. В укладі того проєкту певне значення має й те, що

Вишивана скатертину

Взір до скатертини

взір витриманий в одному кольорі. Залежно від бажання можна вишити його чорним, а якщо комусь це було б надто суворе, можна ужити колір вишневий. Як матеріял повинно послужити нам льняне полотно, в крайньому разі панаме. Краї скатертини викінчені рубцем, ширини 1 інча. Рубець закріплений мережею "прутиком".

Взір для скатертини. Невибагливий хрестиковий взір вражає своєю старовинністю. В ньому уміщені поруч себе два мотиви — восьмикутна рожа і чотирилистик. Викінчення цього тяглого взору ("зубці") відділене від нього порожньою смугою у три хрестики, яка виповнена зигзагом. "Зубці" обрмовують тяглий взір з обох боків.

ОСІНЬ І ЗЕЛЕНІ ПОМІДОРИ

Колись за молодих років червоні помідори були в мене неодмінно доказом, що це вже осінь. Може це було таки через Рильського, якого вірш "Вже червоніють помідори і ходить осінь по траві"... так залюбки цитувала. Але справді "в нас" дозрівали помідори таки восени. Не так тут, в країні поспіху. Тут навіть помідори поспішають, і ми знаходимо в городах доспілі помідори в липні, а найпізніше в серпні. Отож восени можна думати вже лише про зелені помідори, яким осіній холод і менша кількість соняшного тепла не дає можливості досягнути на куцах. Саме вони, однак, надаються куди краще до заготівлі на зимові місяці, як ті смачні що почервоніли у літньому сонці.

У родинних приписах бабуні знаходжу кілька з них, особливо припис на "традиційне варення" з зелених помідорів, що "мусіло" у нашій родині бути у великодньому перекладанці. Тож, як приходиться тут осінь, шукаю зелених малих помідорів і кожного року приготуюляю принаймні два слоїки варення для перекладанця. А зимові салатки також роблю за "традицією", і вони завжди стають у пригоді в зимових обідах.

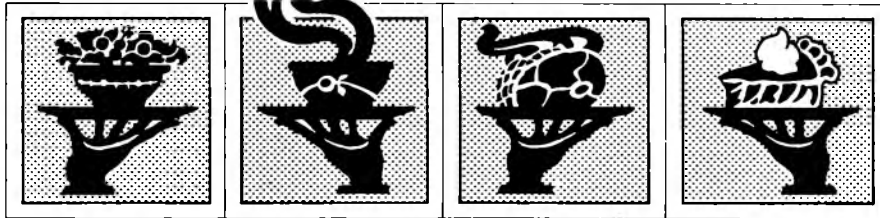
ВАРЕННЯ ЗІ ЗЕЛЕНИХ ПОМІДОРІВ

До перекладанця

- 2 ф. зелених недоспілих помідорів,
- 2 ф. цукру,
- 1 горнятко води,
- 1 цитрина.

Малі, зелені помідори покращати гострим ножем в пластинки, якщо

наше харчування

можливе викинути якнайбільше зернятко, викинути на кип'ячу воду і сейчас викинути на сито переливаючи цєю водою, щоби добре стекли.

Відтак дати до ринки верстами, пересипаючи половиною призначеного цукру. Попляти цитринним соком і так залишити до наступного дня. Тоді другу частину цукру заварити з 1 горнятком води на густий сироп і на нього кинути помідори враз із соком, що витворився через ніч. Варити на малому вогні аж помідори будуть прозорі, а варення густе.

Увага! Перед вжиттям до перекладанця треба варення дати на сито, щоби зовсім стекло.

САЛАТКА НА ЗИМУ З ЗЕЛЕНИХ ПОМІДОРІВ

- 2 повні глибокі тарілки покращати в пластинки зелених помідорів,
- 2 такі ж тарілки покращати, як на мізерію огірків,
- 1 тарілка покращати цибулі,
- 1 тарілка волоської капусти, посіченої дрібно,
- 1 тарілка покращати дрібно, мішаної городини (зелена фасолька, морква, петрушка, салер, каляфіор, зелений горошок)

Все разом вимішати у великій посудині і посипати рясно сіллю. Залишити

через ніч. Тоді всю городовину добре витиснути зі соли. У великій посудині заварити 1 пінт оцту з 1 пінтою води, додаючи до цього 10-15 дкг. цукру. Як оцет з водою і цукром закипить, викинути усю городовину і варити 10-15 хвилин. Як вистигне наложити до слоїв і після закриття слоїв вистирелізувати.

САЛАТКА НА ЗИМУ З ЗЕЛЕНИХ І ЧЕРВОНИХ ПОМІДОРІВ

2 кварта зелених помідорів покращати дрібно на пластинки

1 кварту червоних помідорів покращати також,

1/2 головки солодкої капусти, посікти,

3 зелені паприки покращати тонко,

3 червоні паприки покращати тонко,

3 великі цибулі покращати тонко,

1 почищений огірок посікти тонко. Все це пересипати сіллю і залишити через ніч у великій посудині. Другого дня витиснути городовину добре з соли, додати до неї 2 горнятка брунатного цукру, 3 пінти слабого оцту і 1 ложечка сухої муштарди. Все разом варити около години аж городина буде прозора. Наложити до слоїв, після закриття слоїв стерилізувати.

О. Кузьмович

ПОДАКИ

З великою приємністю дякую всім шановним паням, що причинилися до успіху виставки моїх вишивок, яка відбулася в пансіоні "Карпатія" в Гантері 3-го серпня 1980 р. Не хочу нікого пропускати, тож подаю прізвища всіх пань у поазбучному порядку: Віра Андрушків, Ірина Бабюк, Рома Бабюк-Рейні, д-р Галина Гіряк-Носковська, Оля Калина, Уляна Любавич, Люся Паладій, Гена Плескачевська, Наталка Соневицька, Оля Стирко, Марія Шевчук та п-тво Клементина і Степан Шевчуки, власники пансіону "Карпатія". Виставка відбулася в гостинній кімнаті, де Рома Бабюк-Рейні по мистецькому уложила всі мої вишивки.

Виставку відкрила Віра Андрушків, яка у віршованій формі накреслила приготування виставки. Уляна Любавич у дуже цікавій формі розказала присутнім гостям (їх було понад 100 осіб) про мої три життєві зацікавлення, при чому вернулася (на основі моїх споминів) 60 років назад.

Молодий талановитий піаніст Орест Гарасимчук загра на фортепіані сонату Бортнянського й "великий вальс" Шопена, за що йому щиро дякую, як теж усім гостям, що були присутні на відкритті, а теж тим, які відвідували виставку впродовж 2-ох тижнів.

З нагоди моєї успішної виставки складаю 20.00 дол. на Пресовий Фонд цінного журналу "Наше Життя".

Олена Бенцаль-Карпак

В доказ вдячності за признание, яке висловив мені 82-ий Відділ СУА, Н. Й. за мою довголітню і жертвенну працю в Союзі Українок, а зокрема в згаданому Вдділі складаю 15.00 дол. на суспільну опіку Вдділу і 5.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя".

Олена Назар.

ХРОНІКА ОКРУГ

ОКРУГА ПІВНІЧНИЙ НЬЮ-ЙОРК

46-ИЙ ВІДДІЛ СУА ІМ. ОЛЕНИ ТЕЛІГИ, РОЧЕСТЕР, Н. Й.

(Хроніка за 1979)

Інтернаціональний фестиваль — 46-ий Відділ — Рочестер, Н. Й. Зліва — А. Білоус, М. Лозинська, Х. Ковч, М. Вергун, С. Коба, Г. Малаховська, Т. Бабюк, К. Кузиляк, А. Бейлі, Л. Хвесик, Т. Гуран.

International festival — UNWLA Branch 46 — Rochester

У звітному році відбулося 5 ширших сходин і 3 засідання управи. Голова, управа та члени брали участь у тих засіданнях і бенкетах рочестерської громади, на які були запрошені, або які вимагали їхньої співучасті.

Рік 1979 був присвячений дитині. В Рочестері створено "Комітет Міжнародного Року Дитини" на безпосереднє прохання Централі СУА. 46-ий Відділ був одною з активних організацій, що причинилася своєю працею до успіху Року Української Дитини. Відбулися дві дуже цікаві та вдалі імпрези. Навесні відбувся День Української Дитини, під час якого виступали діти наших шкіл, молодечих організацій та світличок. Представники американської преси були присутні. Льокальна газета помістила гарний допис.

Восени комітет улаштував конкурс і маскову забаву для нашої дітвори, на якій роздавали нагороди.

У 1979 р. створено комітет для збереження української спадщини, в якому наші членки активно працюють.

Рочестерський міжнародний фестиваль 30-го червня 1979 р. був особливою імпрезою для нашого Відділу тому, що ми одержали перше місце та ще й грошеву нагороду. Телебачення та газети інформували нашу околицю про цю подію. Приємно ствердити, що наші членки і управа доложили багато праці та зусиль, щоб успішно репрезентувати український нарід перед американцями та іншими національними групами.

Цього року в головній американській бібліотеці подано прізвище і номер телефону голови 46-го Відділу для зацікавлених, які хотіли б мати інформацію про організоване українське жіноцтво. Членки домагались, щоб американ-

Інтернаціональні різдвяні звичаї — 46-ий Від. — Рочестер, Н. Й. Зліва — Т. Гуран, С. Павлович, П. Новосільська, С. Трач, Н. Трач, М. Гарбовська, О. Шевчин.

International Christmas rituals — UNWLA Branch 46 — Rochester.

ські бібліотеки придбали деякі сучасні книжки.

Покази міжнародних різдвяних традицій, які відбуваються щороку при музеї також були успішною імпрезою 46-го Відділу. Цього року ми прибрали ялинку ручно робленими прикрасами, що захоплювало глядачів, а наше домашнє печиво збагатило наш стіл.

18-го грудня американська газета "Times Union" помістила обширний та цікавий допис про традиції і страви українського свят-вечора зі знімком голови 46-го Відділу, Стефанії Павлович. Треба підкреслити, що дописи були ще тільки про три інші національності з поміж етнічних груп.

Відділ вив'язався з усіх фінансових зобов'язань супроти Централі та Окружної Управи.

Стефанія Павлович,
голова

47-ИЙ ВІДДІЛ СУА ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ, РОЧЕСТЕР, Н.Й.

(Звіт за 1979 р.)

Children of the Pre-K program in Rochester waiting to have their Easter baskets blessed.

Діти Світлички СУА — Рочестер — при свяченні великодніх кошичків: стоять у другому ряді зліва: Стефанія Павлович — голова 46-го Від., о. сотр. Василь Джул, Христя Галуґа — виховниця світлички, Марія Крамарчук — голова 47-го Від., Іванна Мартинець — голова Окружної Управи Півн. Н. Й., о. шамбелян Микола Бабак — парох церкви св. Йосафата, Ірина Юрків — виховна референтка 47-го Від. і опікунка світлички. Внизу діти з кошичками готовими до свячення. Великдень 1980 р.

1979 рік позначився виїмково активною діяльністю Відділу в усіх напрямках організованого життя. Рік 1979 — це Рік Української Дитини, це також рік приїзду наших дисидентів на американську землю. Наш Відділ активно включився у Комітет Українського Року Дитини і взяв участь у таких імпрезах з тієї нагоди: "Свято Української Дитини", "Показ дитячих талантів" і костюмова забава. Також Відділ взяв участь в організованій Окружною Упробою СУА конференції вчительок дошкілля, яка відбулася при кінці березня минулого року. Наші дисиденти, це борці за права людини в Україні, яким Відділ старався допомагати чи то висилкою пачок, чи фінансовими датками (В. Мороз, Н. Світлична, Р. Морозова), а також висилкою листів до концтаборів і пропагуванням справи дисидентів серед американців. Відділ старається працювати над збереженням нашої дітвори і тому опікується дитячою світличкою. Стараємося також упаштовувати імпрези для градуантів середніх шкіл та Школи Українознавства "Рідна Школа" і в тій цілі влаштуємо рік-річно градуаційний баль. Кожного року стараємося мати гостем визначного промовця. Останнього року таким гостем був д-р Роман Процик із Гарварду.

Regional Conference of educational matters of the Northern and Southern Regions.

Міжокружна Конференція виховних референтур Округ Південного і Північного Нью-Йорку, що відбулася в Рочестері 31-го березня 1979 р. Стоять зліва: А. Смерчинська — Рочестер, Надя Пікас — Боффало, Ірина Лончина — виховна референтка Головної Управи СУА — Дітройт, Дана Дика — виховна референтка Чікаґо, Стефанія Павлович — голова 46-го Від. — Рочестер, Іванна Мартинець — голова Окружної Управи Півн. Н. Й. — Рочестер, Марта Стасюк — голова 97-го Від. — Боффало, Віра Міллер, Христя Галуґа, Соня Трач — молоденькі виховниці дитячої світлички СУА в Рочестері і діти-учасники світлички.

Працю у Відділі ведуть референтки, які вкладають багато труду та посвячують багато часу на виконання намічених планів. Молоденькі садівнички Віра Міллер і Соня Трач під проводом Христі Галуги справно ведуть кожної суботи зайняття з нашими найменшими, а опікунка світлички Ірина Юрків стежить за усіми потребами і проблемами. Світличка відбула "Свято Матері" та градацію маленьких "студентів". Обі імпрези дуже гарно підготовані і їх сміливо можна показати загалом громадянства.

Відділ має добре поставлений реферат суспільної опіки. Референтка Таня Шутер гризбирує фонди на його потреби. Вона завжди в контакті з хворими членками Відділу чи то телефонічно, чи висилаючи їм карточки з побажаннями. В Німеччині — дитячий садочок користає з допомоги нашої суспільної опіки. Дві "бабусі" завдяки нам читають "Наше Життя". Останньо ми заплатили дві передплати ще двом незаможним членкам, які бажали отримувати "Н. Ж.", але не мали на це фондів. Діти в Бразилії — це теж справа, що лежить на серці Тані Шутер. Вона збирає одяг і пакує посилки при помочі членок. Таких пачок вислала вона 20 до Бразилії, а три до Європи.

Культурно-освітні референтки — Ірина Юрків і Галина Остапюк приготували на ширші сходини цікаві доповіді, з яких більш замітні були: "Мистецтво Гуцульщини", "Підсумки Українського Року Дитини". Відбулися теж сходини в честь героїв.

Мистецька референтка Марія Лозинська зорганізувала при Відділі Комісію для збереження нашої минувшини і розпочала збірку мистецьких пам'яток та знімків і матеріалів про піонерів нашої міста. Під час фестивалю церкви св. Йосафата референтка при помочі інших членок улаштувала виставку українського мистецтва, на якій були показані стилеві народні одяги, гобеліни визначного мистця Михайла Біласа з України, обрядове печиво, вишивка, різьба, кераміка та прикладне мистецтво. Господарський реферат під проводом Христини Дзюби багато часу присвячує Відділові. Приготує каву та чай після сходин і займається влаштуванням буфетів на спільних імпрезах. Два рази на рік влаштовує Відділ базар печива. Ці базари є нашою фінансовою базою.

Підсумовуючи працю Відділу, голова Марія Крамарчук підкреслила, на загальних зборах, що працюючи для справи СУА, Відділ також працював і для цілої громади. Ця праця принесла нам тільки добре ім'я та престиж нашому Відділові. Співпрацюємо не тільки з усіми жіночими організаціями, але також із іншими громадськими організаціями. Беремо участь у влаштуванні спільних імпрез, делегуємо представниць на їхні імпрези. Під час фестивалю парафії св. Йосафата ми влаштували мистецьку виставку та займалися придбанням та продажем вишваних предметів. Відділ взяв участь у посвяченні нової церкви, висилаючи туди двох представниць.

Мирослава Приймак
пресова референтка

49-ИЙ ВІДДІЛ СУА, БОФФАЛО, Н. Й.

(Хроніка за 1979 рік.)

Відділ був заснований в 1933 р. і начислює тепер 44 членки, переважно старші віком.

В січні 1979 р. влаштовано йорданську зустріч з вечерею з традиційних страв, доповіддю Ліді Стасюк про

йорданські звичаї та відчитанням уривків з книжки М. Ломацького "Верховино, світку ти наш". Колядкам і щедрівкам, після цього, нє було кінця.

В лютому вшановано патронку Відділу Ольгу Басараб і померлих членок панахидою і доповіддю про О. Басараб і Олену Телігу.

В березні на ширших сходинах, голова Відділу Я. Борачок мала реферат про Тараса Шевченка і Романа Шухевича.

В квітні 4 членки Відділу взяли участь у З'їзді Округу в Рочестері, Ірина Дорошак була предсідницею а Ярослава Борачок секретаркою зборів.

В травні була цікава доповідь Оксани Салдит про монастир в Почаєві.

В серпні Відділ взяв участь в Українсько-американському Дневі, спонзорованому місцевим Конгресовим Комітетом, на якому атракцією цього року був наш борщик і капунячки, продаж яких підкріпив нашу касу.

Наша членка Анна Макух демонструвала на фестивалі в сусідньому Люїстоні печення нашої релігійно-обрядової просфори та традиційної паски, а свій гонорар з цього в сумі 50 доларів передала на цілі референтури суспільної опіки Відділу.

Вересень був під знаком підготовки Дня Українсько-американської Дитини в рамках Інтернаціонального Року Дитини, який заініціювали оба місцеві Відділи СУА, а саме 49-ий і 97-ий і потім включилися в Міжорганізаційний Комітет, який влаштував Дитячий Фестиваль 18 листопада 1979 р. з цікавою програмою.

21-ого жовтня триготовано обіди, щоб доходом з їх продажу покрити фінансові зобов'язання супроти Централі.

В грудні, щоб пригадати собі молоді літа, влаштовано Андріївський вечір. Голова Я. Борачок прочитала реферат про андріївські звичаї. Таїса Потієнко ворожила з карт. Дуже цікаво було, як членки подавали місяць свого народження, а голова відчитувала, які то в них з цього приво-ду характери і доля. Це була знаменита і весела забава. Відтак членки розказували, як то в їхніх місцевостях обходили Андрея, коли зони "дівували".

Великим досягненням референтури суспільної опіки Відділу, яку очолює Анна Макух є результат акції здобуття стипендійного фонду для Бразилії, що приніс в 1979 році суму 2975 доларів, а від початку створення цього фонду, тобто за 7 років 16125 дол. Спонзорами є і не члени СУА, але наш Відділ цю акцію постійно стимулює і переводить.

Пресова референтка приєднала в цьому році 10 нових передплатниць "Нашого Життя".

Ніля Стецьків
пресова референтка

68-ИЙ ВІДДІЛ СУА, СИРАКУЗИ, Н.Й.

(Звіт за 1979 рік)

Загальні збори Відділу відбулися 14-го червня 1978 р. Головою вибрано Я Гудзяк.

Відділ начислює 19 членок і всі є передплатницями журналу "Наше Життя".

З огляду на малу кількість членок наша діяльність є

обмежена, всеж таки стараємось щось робити.

На весні 1979 р. Відділ враз з другими жіночими організаціями запросив Надію Світличну. Це була вдала імпреза.

Восени цього ж року з ініціативи Відділу, при співпраці Пласту, ми відзначили "Рік Дитини". Проголошено змагання в читанні і оповіданні українських книжечок для дітей. На закінчення цього змагання діти розказували про що читали і всі гарно розважалися. Під кінець Відділ подарував кожній дитині книжечку. Багато праці вложили голова комітету Н. Сенік, голова Відділу Я. Гудзяк і старша пластунка Ляля Войтович.

Наш Відділ постійно старається висилати пакунки до Бразилії. Зараз після приїзду Валентина Мороза до США, наші членки писали листи подяки до президента Джиммі Картера.

Щоб придбати фонди, Відділ влаштовує продажі печива. В часі від останніх загальних зборів ми відбули 5 засідань і 19 ширших сходин. На сходинах окрім біжучих справ, стараємось мати цікаві реферати, а часто під кінець сходин ще й частуємось кавою і солодким.

Всі зобов'язання до Централі і Окружної Управи точно сповняємо.

Фалина Войтович
пресова референтка

85-ИЙ ВІДДІЛ ІМ. А. ГОРСЬКОЇ, СИРАКУЗИ, Н.Й.

(Звіт за 1979 р.)

Відділ має 10 членок. Сходини Відділу відбуваються щомісяця крім літніх місяців.

У грудні 1979 року Відділ влаштував сценку св. Миколая з участю дітей Школи Українознавства ім. Лесі Українки. Сценка була цікава і добре підготована.

На весні 1980 р. деякі членки Відділу показували писання писанок в народних школах.

Юлія Сидорович,
голова

97-ИЙ ВІДДІЛ СУА, ІМ. МАРУСІ БЕК, БОФФАЛО, Н.Й.

Відділ відбуває свої сходини щомісячно за винятком зимового різдвяного часу та літніх вакаційних місяців. Є членом УККА і бере участь у його починах, як підписування декларацій 22-го Січня і Тижня Поневолених Націй і в Українсько-американському Дневні.

Відділ належить до "Buffalo Federation of Womens Clubs". Ця Федерація жінок в лютому відбуває Federation Day в однім із найбільших склепів в Боффало. Це є показ ручних робіт всіх клубів та їхніх членок. З гордістю мушу похвалитися, що наші членки одержали найбільше нагород за свою працю.

Перше місце одержали союзнянки: вишивана суконка — **Оленка Морозевич**, кераміка — Ірина Балюта, шиття — **Емма Іскало**, писанки — Ольга Лявні, гачковане і зверху вишиване покривало на ліжку — **Марія Лещишин**.

Друге місце:

прибрання стола вишиваною скатертю та великодньою паскою — **Олена Коритник і Мирослава Макогон**.

Виховна референтка Ольга Лявні демонструвала писання писанок. Наша світличка існує вже 11 років і відбуває навчання кожної суботи.

З ініціативи 49-го і 97-го Відділів відбулася імпреза Року Дитини. До співпраці були запрошені всі організації Боффало. Діти світлички брали участь під проводом садівнички Наді Пікас. Членки Відділу приготували буфет не лиш для батьків, але також для дітей. Одна членка підготувала показ української дитячої ноші. Свято було дуже успішне, прийшли батьки та бабуні, яких ми ніколи не виділи.

У половині вересня членки з родинами відбули пікнік на хуторі заступниці голови Наді Блендоногої

Марта Стасюк
голова

ВІДДІЛИ ПОЗА ОКРУГАМИ

38-ИЙ ВІДДІЛ СУА ІМ. ОЛЕНИ СТЕПАНІВ, ДЕНВЕР, КОЛОРАДО

(Перегляд праці за 1979 рік)

Після багатолітньої перерви в листопаді 1978 року в Денвері, Колорадо відновив свою діяльність Відділ СУА, якому Централя дала число 38. Продовжуючи традицію попередніх років він обрав собі патронкою Олену Степанів.

Головою Відділу односторонньо обрано Дарію Яворівську, яка найбільше причинилася до його організації. Не зважаючи на малу численність — 20 членок — вже за перший рік свого існування Відділ досягнув немало.

Проведено такі збірки: на допомогу Надії Світличній — 273.00, на допомогу Раїсі Мороз — 184.00, на Український Музей — 158.00, на Український Музей, як невід'янучий вінок у пам'ять Ірени Прокоп — 195.00

Приймаючи до уваги, що інші місцеві організації проводили збірки на ці самі цілі в той сам час, подані цифри є надиво великі. Зі своїх власних фондів Відділ спромігся зробити такі грошові дарунки: на влаштування світлички — 150.00, на Пресовий Фонд "Нашого Життя" — 50.00, на Український Музей — 100.00, Ніні Строкатій-Караванській (під час її відвідин Денверу в травні ц.р.) — 100.00

Крім того вислано вісім пакунків з одягом, книжками, іграшками тощо сиротинцям та потребуючим багато-дітнім родинам в Бразилії. Речі союзнянки збирали поміж українцями Денверу та околиць, пересилку покрила каса Відділу в сумі 145.00.

Членки Відділу придбали фінансові засоби печенням, варенням і вишиванням. Продаж печива під українською католицькою церквою, що був розпочатий з нагоди Різдва 1978 р. триває ще й до тепер і зробився невід'ємною частиною парафіяльного життя. Виносимо свої вироби і перед загально-американську публіку. Один із критих ринків Денверу, "Лейксайд Шаппінг Сентер", щороку спонзорує харитативний базар. У 1979 р. наш Відділ брав активну

участь в цьому базарі, на якому стіл привертав увагу численної американської публіки. Ці нагоди використовуюємо, щоб якнайбільше інформувати американців про Україну. Засобами до цього були: показ писання писанок, гарно прибраний кошик із великоднім свяченням, а коло нього картка з коротеньким поясненням наших звичаїв; розповсюдження брошур зі загальними відомостями про Україну, продаж книжок на українські теми. З нагоди Року Дитини інформовано про стан дітей в під-советській Україні. Союзнянки давали зацікавленим теж усні інформації про Україну.

В січні 1979 р. під час відвідин Валентина Мороза і в квітні ц.р., коли наше місто відвідали Святослав та Ніна Караванські, з ініціативи та при активній допомозі наших членок були уряджені різноманітні, багаті, але доступні буфети, дохід з яких був призначений на покриття видатків, зв'язаних з такими відвідинами.

У вересні 1979 р. Відділ відвідала голова СУА Іванна Рожанковська, яку ми щиро вітали бенкетом. Зорганізували для неї зустріч із денверською українською гро-

мадою, провели збірку на Український Музей та намагалися уприємнити їй час.

Великим досягненням Відділу є влаштування світлички, якій голова Дарія Яворівська присвятила багато праці. В результаті її старань на сьогодні десятеро малят регулярно щосуботи сходяться разом та при грі й забаві багато вчать про Україну, чувають правильну українську мову і самі до неї привчаються. Світличку провадять професійні учительки.

В день Різдва 1979 р. на радіостанції КВОД ФМ, в наслідок наших намагань, була виголошена українська різдвяна передача. Програма тривала годину і складалася з українських колядок та щедрівок, супроводжених короткими інформаціями про Україну та її музичну спадщину. Програма була приготована і проведена виключно силами Відділу і дістала прихильну критику слухачів, як українських так і американських.

Надія Виннич

ДОПИСИ З ДІЯЛЬНОСТІ ВІДДІЛІВ

ВІДЗНАЧЕННЯ ДНЯ МАТЕРІ У 23-МУ ВІДДІЛІ СУА, ДІТРОЙТ

Кожного року на весні приходиться до нас найкращий місяць у році, травень. В травні святкуємо день матерів — небесної, Пречистої Діви Марії і земної — рідної матері. 18-го травня ц.р. в годині 12-й в церкві св. Івана Христителя в Дітройті була відправлена Свята Літургія за здоров'я членок 23-го Відділу СУА і панахида за померлих членок. Після відправ відбувся обід з програмою в честь українських матерів. Гості засіли до гарно накритих столів, прикрашених весняними квітами.

Свято відкрила голова Відділу Люба Петрик, привітала союзнянок і присутніх гостей і згадала про обов'язки та заслуги українських матерів в Україні і в діаспорі.

Вступну молитву провів о. Ярослав Салевич з Люрду — Франція, що був на відвідинах у нашій парафії. Дальшою програмою проводила заступниця голови Катерина Хомяк.

В програмі виступили шкільні діти під проводом преподобних Сестер. Рецитацію "Поклін матері" і "Розмова на роздорожжі" — виконала Бранка Кривуцька.

Дочка голови Ніна Сухарська продеклямувала "Матері-піонерці", а внучка, яка є уже з третього покоління Ліда Сухарська деклямувала "Моя мама".

Головну промову виголосила д-р Маруся Бек, наша громадська і політична діячка, яка молодією студенткою причинилася до зорганізування місцевого Відділу СУА. Д-р М. Бек підкреслила найважливіші заслуги матерів. Доповідачка сказала, що не можемо забути нашої матері України, Якщо будемо любити Всевишнього, Україну і свій народ, матимемо силу перемогти зло.

Українським матер'ям належить наша пошана і любов, з окрема такій матері, як голова 23-го Відділу Люба Петрик, яка щиро працює в користь нашої організації.

Свято закрито молитвою, яку провів о. монс. Михайло Бохневич, парох церкви св. Івана Христителя.

Люба Стеца
протоколярна секретарка

ЗУСТРІЧ ІЗ НІНОЮ АНТОНІВНОЮ

Святослав Караванський і його дружина, д-р Ніна Строката-Караванська, були запрошені до Денверу місцевою групою Інтернаціональної Амнесії як головні промовці на Крайовому З'їзді цієї організації. Комітет Охорони Прав Людини в Україні скористався з цієї нагоди і постарався про їх зустріч з українцями Денверу, бо декілька членів Комітету належить до Інтернаціональної Амнесії.

Обставини так склалися, що Ніна Строката прибула до Денверу на день раніше за свого чоловіка і заквартирувала в домі однієї з членок 38-го Відділу, мабуть тому, що ця жінка належить також і до Комітету Охорони Прав Людини і до Амнесії.

Членки управи 38-го Відділу порішили влаштувати зустріч із Ніною Антонівною виключно в жіночому колі. З нагоди перебування С. і Н. Караванських у Денвері відбулися такі зустрічі: 11-го квітня вранці виступ Ніни Строкатої на панелі Світових Проблем при Колорадському університеті в Болдері; 11-го квітня, увечорі промови Караванських на Крайовому З'їзді Інтернаціональної Амнесії в Денвері; 12-го квітня зустріч С. і Н. караванських з українцями Денверу та околиць.

10-го квітня ц. р., до хати, де замешкала д-р Строката-Караванська, на гутірку з дорогою гостею при чашці чаю зібралася активніше українське жіноцтво Денверу, осіб зо двадцять. Всім хотілося якнайтепліше привітати особу, що так недавно вирвалася з-під советської "опіки" і почути з її уст, про ситуацію в Україні. Бесіда пані Ніни мала дуже широкий обсяг. Вона дала глибоку аналізу політики червоної, ніби то інтернаціональної Москви, яка свідомо і пляново нацьковує одну підлеглу їй націю на другу. Яко приклад, д-р Н. Строката розповіла про поголовне виселення кримських татар та про влаштування на таким чином звільненому місці т. зв. "домів відпочинку", куди — як надзвичайний і рідкий привілей — посилали й українських

СТРОКАТОЮ-КАРАВАНСЬКОЮ

письменників чи науковців. Та українські діячі швидко зрозуміли причину такої "ласки" і від неї відмовилися. Поступово звела Ніна Антонівна свою гутірку до життя типової української жінки сьогодні в советській Україні. Пані Ніна розповідала про щоденні клопоти й злидні наших землячок. Багато з них ще замолоду вдовіє або тратить чоловіків в наслідок політичного переслідування. Багато є таких, що воліють бути самотніми, ніж бідкатися з чоловіком, якого безвихідність існування в СРСР цілковито знищила, довела до пятики і побойв. І іде така молода жінка з дітьми назад до своїх батьків — або до такої ж самітної мами — і до кінця своїх літ працює понад людські сили, аби тих дітей нагодувати, одягнути, "в люди вивести"! Ні про яке "особисте життя" така жінка не сміє і мріяти.

Спонукана заувагою однієї з присутніх про те, що люди в Україні здаються непогано вбрані, Строката — не без гіркоти — оповіла звідкіля цей одяг береться; розказала про нову клясу в "безклясовому" советському суспільстві, якій, за її словами — "хіба пташиного молока бракує"! До цієї кляси, наприклад, належать залоги кораблів, що пливають за кордон, де мають можливість накуповувати безліч різних товарів, які і перепродують у советському "раю" зі шаленою лихвою! Це, широко поширене, типово советське, явище наша гостя мала нагоду спостерігати на власні очі в своєму рідному місті, Одесі.

Слухали ми Ніну Антонівну, і дивувалися тій невичерпній енергії, тому молодечому запалові, такій незламності духа! Дивує також величезний засяг знань та цілковита змобілізованість розуму, які уможливають їй давати безпосередні, бистрі, глибокі відповіді на безліч різноманітних питань.

Цю рису характеру може плекати кожна з нас, — намагаймося!

ЗУСТРІЧ 4-ГО ВІДДІЛУ З НАДІЄЮ СВІТЛИЧНОЮ

Надія Світлична гостем 4-го Відділу СУА

Заснований на початку 1980-го року молодечий 4-ий Відділ СУА в Нью-Бронсвік, Н. Дж. відразу взявся до активної праці.

Бажаючи довідатися про дисидентський рух в Україні, Відділ запросив до себе Надію Світличну. Зустріч відбулася 15-го березня в формі запитів-відповідей та вільної дискусії при співучасті гостей з тутешньої громади.

Ці успішні перші кроки, в парі з корисними і приємними щомісячними сходами, допомагають членкам далі

працювати над виконанням наміченого плану діяльності. При тім належить віддати признання 65-ому Відділові СУА в Нью Бронсвік за його помічне і прихильне наставлення.

В "Нашому Житті" за липень-серпень на ст. 32 видруковано підпис без світліни, яку тепер містимо.

Сценка з вечора присвяченого Володимирові Івасюкові, який влаштував 70 Відд. СУА

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

9-го вересня 1979 р. відійшла у вічність в Торонто, по короткій тяжкій недугі, на 66-му році життя **сп. п. Марія з Левицьких Малащук**. Покійна народилася 15-го лютого 1914 р. в Україні.

Була членом ОУН, засновницею, учителькою та директоркою Рідної Школи ЛВУ і СУМ у Торонто і в Етобіко. Була членкою Головної Управи ОЖ ЛВУ, членом проводів численних організацій, особливо тих, які пов'язані з виховною діяльністю та суспільною опікою. Була членом Об'єднання Українських Педагогів Канади, членом Контрольної Комісії Світової Ради Суспільної Служби, Комісії Суспільної Служби СФУЖО в Канаді і активним членом багатьох організацій. Була опікункою вбогих, осиротілих дітей і молоді та потребує допомоги в Україні та у країнах українського поселення.

Покійну Марію Малащук поховано 12-го вересня 1979 р. з церкви св. Покрови на місцевий цвинтар Парк Лавн. У похороні взяли участь 9 священників під проводом єпископа Кир Ісидора Борецького. Провожали її представники організацій з 11 прапорами, численними вінками і квітами. Прощали Покійну 19 промовців у церкві, на цвинтарі та тризні. Присутніх було коло 2000 осіб.

Залишила в смутку мужа Романа і доньку Христину.

Вічна їй пам'ять

Ділимось сумною вісткою, що 16-го липня 1980 р. на 56-му році життя відійшла у вічність дорога нам усім і незабутня членка 35-го Відділу СУА — **бл. п. Параскевія Пелагія Зохнюк**, з дому Прокопчук.

Покійна народилася 4-го січня 1924 р. в селі Товмачик, повіт Коломия, на Гуцульщині в селянській родині Петра та Параскевії Прокопчук. В грудні 1942 р., коли молоденька Пелагія йшла від тітки додому, вона була зловлена і, не маючи навіть нагоди попрощатися з родиною, вивезена до Німеччини на працю у фабриці амуніції. В 1948 р. покійна виїхала до Англії, де 11-го вересня 1949 р. одружилася з Олександром Зохнюком. Там 23-го липня 1951 р. народилася їм донечка, яку вони назвали Ярославю. В 1958 р. родина Зохнюк переїхала до Америки і поселилася на передмісті Нью-Йорку. 7-го травня 1977 р. Пелагія та Олександр віддали заміж свою єдину доню і здавалося б, що тепер вже не було більше великих обов'язків та видатків, і подружжя Зохнюк могло собі спокійно пожити, але доля якби насміялася, бо прийшла жорстока хвороба, а за рік смерть і забрала ще молоду, повну сил, працювиту Пелагію.

Покійна брала участь у діяльності Відділу і сумлінно виконувала свої

обов'язки та, взагалі, мала сильне почуття відповідальності й вдячності за найменшу їй зроблену прислугу.

Бл. п. Пелагія залишила в глибокому смутку чоловіка Олександра, доньку Ярославу, сестру з чоловіком Володимиром, племінниць, які їй дуже любили, кузинів в Америці та двох братів в Україні, а також друзів і членок 35-го Відділу СУА в Озон Парку.

Покійна була жертвенною та улюбленою всіми. Про це свідчила маса вінків і букетів та велика кількість пожертв на Службу Божу.

Хай вільна американська земля буде їй легкою, а пам'ять про неї вічною!

В пам'ять покійної зложили 45.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя".

20.00 дол. — 35-ий Відділ СУА по 10.00 дол. — родина Ясейко і родина Левицьких
5.00 дол. — родина Шостак

Зінаїда Левицька

Ділимось сумною вісткою з членством СУА, що відійшла у вічність по тяжкій недугі на 62-му році життя, членка 5-го Відділу СУА бл. п. **Марія Полох**.

Покійна народилася в Україні. До Дітройту приїхала 1950 р. і відразу вступила до 5-го Відділу СУА. Брала активну участь у діяльності Відділу і совісно виконувала всі обов'язки, які брала на себе. Полишила в глибокому смутку мужа, синів, синову і одну внучку. Нехай американська земля буде їй легкою, а пам'ять про покійну нехай збережеться поміж нами.

Управа і членки 5-го Відділу СУА

УВАГА

1. Текст "замість квітів", побажань з різних нагод тощо, з датком на Пресовий і Запасний Фонди журналу "Наше Життя", поміщується без додаткової оплати на Пресовий Фонд.

2. Текст "замість квітів", побажань з різних нагод тощо, із датком на ІНШІ ЦІЛІ, як Пресовий і Запасний Фонди журналу "Наше Життя", поміщується на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя":

а) За 3 рядки тексту (20 слів + підпис) 3.00 дол., кожний дальший рядок 1.00 дол.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

Замість квітів на свіжу могилу заслуженої союзнянки, **бл. п. Катерини Перович** основоположниці 36-го Відділу СУА в Чікаго (25 лютого 1932 р.), довголітньої голови Відділу, а відтак почесної голови — складаємо 25.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя". Родині покійної висловлюємо щире співчуття.

Окружна Управа СУА, Чікаго

Вшановуючи пам'ять, замість квітів, на свіжу могилу незабутньої членки **бл. п. Стефанії Сікори**, бувшої активної господарської референтки складають 140.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", а опечаленому мужеві і Родині наше глибоке співчуття

**Членки 33-го Відділу СУА
ім. Л. Українки, Клівленд**

Жертводавці: М. Мудрак, І. Кашубинська, Л. Медицька, А. Стецяк, О. Городиська, М. Футей, Е. Дубас, С. Городиська, Д. Кузьмин, Я. Гергель, А. Задойна, О. Демянчук, С. Вільшинецька, О. Волошин, М. Грабець, В. Смаль-Стоцька, В. Баслядинська, В. Лялюк, Р. Головка, А. Глинська, О. Фік, А. Скибик, Е. Рілов, А. Янтич, І. Яремко, З. Ярош, О. Мачалаба, І. Стецура, М. Антонів, Е. Гейниш, Т. Крижанівська, І. Романів.

В світлу пам'ять, **бл. п. Катерини Касія**н, дорогої мами нашої членки Іванни Шкарупи, яка відійшла у вічність в Україні, складаємо 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя" а членці п. Іванці і родині висловлюємо наше співчуття

33-й Відділ СУА, Клівленд

Замість квітів на свіжу могилу в Україні **бл.п. Марії Герчаківської**, дорогої мамці нашої членки Люсії Гнилки, складає 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя" а родині висловлює глибокі співчуття

**33-й Відділ СУА ім. Л. Українки,
Клівленд**

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Катерини Перович**, довголітньої заслуженої голови 36-го Відділу СУА Чікаго, пересилає на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя" 15.00 дол.

74-й Відділ СУА ім. Олени Теліги, Чікаго

Замість квітів на могилу нашої довголітньої членки **бл. п. Дарії Савки** складаємо 10.00 дол. на Запасний Фонд "Нашого Життя" а родині пересилаємо щирі співчуття

43-й Відділ СУА у Філядельфії

Замість квітів на могилу **бл. п. Михайла Шавалюка**, мужа нашої членки Ірени жертвуємо 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя" а пані Ірені висловлюємо щирі співчуття

56-й Відділ СУА, Дітройт

Замість квітів на могилу **бл. п. батька Оксани Омецінської**, членки 76-го Відділу складає 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

76-й Відділ, Воррен, Міч.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. мгр. Тараса Керницького**, мужа нашої членки Домініки, 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя" складає

82-й Відділ СУА, Нью Йорк

Замість квітів на могилу великої приятельки нашої родини **бл. п. Елисавети Пастушак**, жертвуємо 50.00 дол. на Стипендійний Фонд СУА для потребуючої молоді в Бразилії

Володимира і Теодосія Брикович

Як нев'янучий вінок на могилу довгопам'ятної нашої стриянки **Марти Софії Дурбак**, складаємо на Пресовий Фонд "Нашого Життя" 50.00 дол.

**Прокіп Матійців
Таня Винниченко
Ляріса Еліяшевська**

Замість квітів на свіжу могилу дорогої нам **бл. п. Володимири Ценко** складаємо 30.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", а родині висловлюємо наше щире співчуття

Іванна і Олег Ратичі

Замість квітів на свіжі могили Дорогих і Незабутніх Станіслав'янок колишніх членок управи філії "Союзу Українок" в Станіславові **бл. п. Ярослави Рубчак-Барнич, бл. п. Дарії Скождополь-Бойчук** складаю 25.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Оксана Лемеха-Луцька

Замість квітів на могилу **сл. п. Дарії з Нижанківських-Снігурович** складаємо 20.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Марія і Едвард Козаки

Замість квітів на могилу дорогого кузена **бл. п. Теофіля Баландюка** складаємо 20.00 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя"

Леся і Евген Латишевські

В 13-ту річницю смерті (13 липня) мого найдорожчого мужа **бл. п. мгр. фарм. Осипа Городиського** замість квітів на могилу складаю 20.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Михайлина Городиська

У сьому річницю смерті моїх Найдорожчих і Незабутніх Покійних: чоловіка **о. Юрія Гнатишака**, дочки **Софії та внука Юрія Ліщинських** і сина Ореста Гнатишака складаю 20.00 дол. на Стипендійний Фонд у Бразилії

Ольга Гнатишак

Передчасно перейшов до вічності **бл. п. Іван Кусий**. Дружині — Бабці Галині висловлюю найщиріше співчуття, а на Пресовий Фонд "Нашого Життя" складаю 20.00 дол.

Василь Шот, Рочестер Н.Й.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Михайлини Перецької** членки 23-го Відділу, на Пресовий Фонд "Нашого Життя" складає 20.00 дол. син Покійної

Володимир Перецький з Родиною

В п'яту річницю смерті мого найдорожчого мужа **бл. п. Василя Гусара** складаю 20.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Д. Гусар

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Марії Данилович** складаємо по 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

**д-р Ольга Коропей
Августин і Алла Юзвяки**

СОНЕЧКО

Ой, ти, сонечко,
Ясне сонечко,
Ти заглянь-подивись
У віконочко.

У садочку дітки
Вже зібралися,
Як веселі пташки,
Розспівалися.

К. ПЕРЕЛІСНА

Ой ти, сонечко,
Ясне сонечко,
Посміхнися діткам
У віконочко,

Щоб здорові росли
І щасливії,
Щоб до праці були
Не лінивії.

МОЛИТВА ДИТИНИ.

Зішли, Боже, ласки
На дітей маленьких,
Щоб ми виростили
На потіху ньеньки.
Май, Боже, в опіці
Всю нашу родину,
Глянь ласкавим оком
Ще й на Україну.

ВАГАН ГРИГОРЯН

ЩО СТАЛОСЬ, КОЛИ ПОРОСЯ ПРОКОВТНУЛО БУКВАР?

Це дуже давня історія, настільки давня, що, мабуть, ніхто й не пам'ятає, коли вона сталася. Тихо й мирно жили собі тварини, але у них було превелике горе: їхні діти байдикували, вчитися й працювати ніяк не хотіли.

Більше за всіх мучилися батьки віслюка: такого ледацюги, як він, світ білий не знав. Цілими днями десь блукав та вибрикував.

Довго думали-гадали віслюкові батьки і вирішили віддати нерозумного сина в школярі. Не дивуйтеся: в той час тварини ходили до школи.

Тато віслюка обійшов гори й долини, але така дістав букваря. Вручив синові книжку, довго вмовляв, наставляв його і нарешті послав до школи.

Зажурений і понурий тюпав віслюк і в дорозі зустрівся з козником.

— Віслюче, гей, віслюче! Куди це ти чимчикуєш? — питає козлик.

— До школи, — простогнав віслюк.

Козлик аж зблід: він був таким же ледарем, і козел з козою теж збиралися послати його восени до школи.

— А що робитимеш у тій школі? — несміливо запитав козлик.

— Літери вивчатиму, — кризь сльози видавив віслюк.

— Літери? — здивувалося козенятко. — А ти хіба не можеш їх з'їсти?

— Не знаю, — віслюк аж заплакав од горя. — Та ось вони, Хочеш — покажу?

Не треба, — затнувся козлик: йому раптом

здалося, що літери схожі на вовків.

Але козеня було таки ж хоробре і вирішило допомогти у скрутні товаришів, що занепав духом. Воно сіло поряд з віслюком і обоє заплакали... Тоді віслюки ще не трубили, наче в трубу, а козенята не мекали.

Сидять віслюк з козником посеред дороги, похнюпивши голови, — коли це йдуть теличка, поросля, гусеня та інші малі нероби.

— Що сталося? Чому плачете? — Питають.

— Я маю до школи йти, — слізю вимовив віслюк.

— Йому треба літери вивчати, — додав козлик.

— А багато тих літер? — звернулися до плаксивих теличка, поросля, гусеня та інші малі ледарі.

— Тридцять дев'ять штук (у вірменській абетці 39 літер), — простогнав віслюченко.

— Гм, тридцять дев'ять жолудів я б з'їв, — сказав підвинок, але тридцять дев'ять літер — багатенько.

— Тридцять дев'ять жирненьких черев'ячків з'їсти значно смачніше, — сказав гусачок.

— Хочете, я тридцять дев'ять разів пробіжу навколо поля, — запропонувала теличка: вона щиро хотіла розважити друзів.

Подумали ледарі, подумали і вирішили допомогти товаришам: адже ніхто з них краще за віслюка не міг вибрикувати на полі і ніхто не буцався ріжками так, як козлик.

— А де вони... ці літери? — спитало гусеня.

— Ось тут, сказав віслюк, — хочеш, розгорну книжку.

— Не треба! — в один голос закричали ледацю-

Рис. Ельмира Геруляк

ваті приятелі, а щоб не показати свого переляку — удали, що їм треба негайно бігти далі.

— Хай розгорне, — наважилося порося, що сподівалося все-таки знайти в букварі жолуді.

Віслюк обережно розкрив буквар, а інші стали позаду: якщо раптом літери накинуться на них — можна втекти. Але літери й не думали нападати.

— Я одну літеру вивчу-таки, — зітхнула теличка: треба ж якось зарадити лихові товаришів.

— А я що, гірший? Я також одну вивчу, — згодився малий гусачок, — на одного черв'ячка менше з'їм, але допоможу друзям.

— А я... я... весь буквар проковтну, — запропонувало порося. — Жолуді, звісно, смачніші, але нічого, заради товариства ковтну.

Нарешті, кожен з ледарів вивчив по одній літері, порося наостаток проковтнуло буквар і всі нероби дружно побігли в поле гуляти. Гуляли, поки сонце сховалося за небокрай, а ввечері пішли до віслюко-

вого дому відповідати вивчений урок.

— Іа! Іа! — протягнув віслюк, який тільки літеру І вивчив.

— У мене хороший, розумний синок, — сказала віслючиха-мати. — А інші чого навчилися?

— Ме-ме! — зашепотів козлик.

— Га! Га! — задерши голову, зашепотів гусачок.

— Бе-е! — заревла теличка.

— Хро! Хро! — хрипло захрокало порося: від букваря дерло йому в горлі...

Кожен з цих ледарів вимовив одну завчену літеру, — а більше вони нічого нічого не могли вивчити: порося уже проковтнуло буквар.

І скільки їх потім не питали, — вони знай повторювали те саме.

І так все це продовжується й понині.

Світанок ч. 8 — 1980

Замість квітів на далеку могилу моєї шкільної товаришки **бл. п. Софії Стефанович-Головко** складаю 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Ольга Муссаковська

Замість квітів на могилу **бл. п. Ірени Заблоцької** складаю 10.00 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя"

Стефан і Евдокія Туринські

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Володимири Ценко** складаю 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя" а мужеві в п. докторові Миколі складаю щире співчуття

Олена Блавацька

Замість квітів на могилу **бл. п. Дарії Савки** складаю 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя" а в п. мужеві Інженерові, висловлюю щире співчуття

Олена Блавацька

Замість квітів на могилу шкільної товаришки **бл. п. Дарії з Трешневських Савки** складаю 10.00 дол. на сиротищець в Бразилії

Олена Козій Бачинська

В п'яту річницю відходу у вічність моєї незабутньої мамці **бл. п. Софії Пасичинської** складаю 11.00 дол. на передплату журналу "Наше Життя" для Бабусі.

Ірена Левицька з Родиною

Замість квітів на свіжу могилу дорогої пані Їмості **бл. п. Елеонори Баранецької** складаю 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Теодозія Гаврилів

Замість квітів на могилу **бл. п. Одарки Бойчук** складаю 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Іванна Гринь

Замість квітів на свіжу могилу **сл. п. нотаря Дмитра Тихого**, чоловіка моєї приятельки Нусі складаю 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Віра Данец

Замість квітів на могилу **бл. п. Дарії Бойчук** складаю 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Лідія Бурачинська

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Романа Хойнацького** складаємо 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя". Родині покійного складаємо щире співчуття

Марія і Мирон Кузьми

Замість квітів на свіжу могилу **сл. п. д-ра Анатолія Литваківського** складаю 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", а опечаленій дружині і дітям висловлюю слова щирого співчуття

Ольга Загородна-Трачук

Замість квітів на могилу **бл. п. Дам'яна Захарченка**, мужа дорогої нам пані Зіни Захарченко складаємо 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Евстахія і Степан Шугани

Замість квітів на свіжу могилу **сл. п. Інж. Мирона Левицького** складаємо 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя". Дорогий п. Славі і усій Родині наші глибокі співчуття.

Стася і Степан Шугани

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Інж. М. Левицького** складаємо 12.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", а Дружині Славці, Її Дітям і Родині пересилаємо щиро-сердечні співчуття

А. і М. Сваричевські

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. проф. Юліана Юркевича**, батька довголітньої членки нашого Відділу, Віри Хрептовської, складаємо 15.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Членки 74-го Відділу СУА
ім. Олени Теліги, Чікаго

Замість квітів на свіжу могилу **св. п. Марії з Рибчаків Слободян**, тітки Христини Навроцької, голови 64-го Відділу, 10 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

складає 64-ий Відділ СУА, Нью-Йорк

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Володимири Ценко** складаю 200.00 дол. на Український Музей.

Олена С. Процюк

Замість квітів на свіжі могили **бл. п. Олени Котович і д-ра Богдана Карановича** складаю 100.00 дол. на Український Музей, а проф. Наталії Котович і проф. Дарії Каранович висловлюю глибоке співчуття.

Марія Ясінська-Мурована.

В пам'ять Дорогої Сестри і Швагерки **бл. п. Зеновії Венгринович** складаємо 100.00 дол. на Український Музей в Нью-Йорку

Люба і Інж. Володимир Делькевичі

Замість квітів на могилу **бл. п. Ярослави Барниці** складаю 25.00 дол. на Український Музей.

Лідія Гура.

В третю болючу річницю смерті мого чоловіка **бл. п. Миколи**, пересилаю 20.00 дол. на Український Музей.

Емілія Михалевська
членка 43-го Відділу СУА.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Ірини Заблоцької** складаю 20.00 дол. на Український Музей, а Родині Покійної висловлюю найщиріше співчуття.

Василь Шот

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Василя Воробця**, мужа моєї шкільної товаришки Зені, складаємо 10.00 дол. на Український Музей, а родині висловлюємо глибоке співчуття.

Евдокія і Степан Климишини.

В пам'ять і замість квітів на свіжу могилу **бл. п. д-ра Богдана Карановича**, мужа моєї шкільної товаришки Дарії Гординської жертвую 10.00 дол. на Український Музей в Нью-Йорку.

Ольга Муссаковська

Замість квітів на свіжі могили Рідних і Дорогих **д-ра Богдана Карановича і Анни з Тарнавських Чайківської** складаємо 100.00 дол. на Український Музей в Нью-Йорку.

Степан і Іванна Рожанковські.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Анни Чайківської** складаємо 20.00 дол. на Український Музей в Нью-Йорку.

Марта і Богдан Цимбалісті.

Від Редакції

Редакція не приймає матеріалів не підписаних авторами та застерігає за собою право скорочувати статті та правити мову.

Статті, підписані авторами, висловлюють їх власні погляди, а не погляди редакції. Редакція не буде містити невірливих і образливих для когонебудь висловів. Рукописів не звертаємо. Аноніми не читаємо.

Редакція приймає у вівторок, середу, четвер і п'ятницю від 10 — 1 і по полудні від 3 — 6. В інших годинах за домовленням: тел: (212) 674-5508. Адміністрація (212) 533-4646. Адреса: 108 Second Ave., New York, N. Y. 10003

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Ірини Заблоцької** складаю 10.00 дол. на Український Музей.

Марія Витвицька з родиною.

В світлу пам'ять **Емілії Козіцької**, матері Рені з Козіцьких-Гуцалюкової, замість квітів складають 20.00 дол. на Український музей

Марія і Едвард Козаки

В пам'ять **бл. п. Василя Воробця** мужа моєї приятельки Зені складаю 10.00 дол. на Український Музей.

Марія Витвицька.

Замість квітів на свіжу могилу моєї незабутньої товаришки **Олі Грицай-Нирі** складаю 10.00 дол. на Український Музей.

Дарія Гусар.

Замість квітів на могилу **бл. п. Анни Чайківської** складаємо 10.00 дол. на Український Музей, а п. Талі Возьняк, мужеві і дітям висловлюємо глибоке співчуття.

Роман і Марійка Кушнірі.

Замість квітів на могилу **бл. п. дорогого радника Романа Хойнацького**, складаємо 30.00 дол. на Український Музей.

Марія і Мирослав Кознарські.

В десяту сумну річницю смерті мого дорогого мужа **бл. п. д-ра Івана Белея** складаю 25.00 дол. на Український Музей.

Мирослава Белей.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Марії з Рибчаків Слободян** складаю 20.00 дол. на Український Музей.

Ірина Щербанюк.

Замість квітів на свіжу могилу дорогої Швагрової **бл. п. Дарії Бойчук** складаю 20.00 дол. на Український Музей.

Ірина Скождополь.

В пам'ять моєї покійної дружини **бл. п. Стефанії** складаю 20.00 дол. на Український Музей.

Осип Ярема.

Замість квітів на свіжу могилу **Ольги Н. Нирі** складають 50.00 дол. на Український Музей.

Мр. і Мрс. Віліам В. Галле IV.

В пам'ять **бл. п. Ольги Н. Нирі** складають 50.00 дол. на Український Музей

Працівники "Ассет Менаджмент".

Замість квітів на свіжу могилу дорогої братанки **бл. п. Ярослави Рубчак** складаю 10.00 дол. на Український Музей.

Анна Рубчак

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ:

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Матвія Яхницького** складаємо 10.00 дол. на Український Музей **Округа Нової Англії**, а не Я. Кукіль, як було подано. За помилку дуже перепрошуємо.

РІЧНІ ЗБОРИ

78-ИЙ ВІДДІЛ СУА ІМ. О. СТЕПАНІВ ВАШІНГТОН, Д.К.

Загальні збори 78-ого Відділу СУА ім. О. Степанів, Вашингтон, Д. К., відбулися 3-го лютого 1980 р. в присутності голови Окружної Управи, Н. Даниленко.

До нової управи Відділу ввійшли: М. Слоневський — голова, Л. Яросевич — заступниця, М. Юлейн — кореспондентська секретарка, Д. Мелех — протоколярна секретарка, М. Кормемлюк — касирка. Референтки: З. Луцька — організаційна, О. Новосівська — культурно-освітня, К. Кузьмич імпрезова і мистецька, М. Базарко — виховна, Х. Пацлавська — пресова, С. Дячок, Т. Царик — суспільної опіки, М. Терлецький, Т. Нестерчук — зовнішніх зв'язків, Т. Вітковицька, Б. Гелета — господарські, А. Гаврилук, Л. Фонтана, І. Ставнича — вільні чле-

ни. Контрольна Комісія: М. Остапенко, М. Демчишин, Я. Оришкевич. Номінаційна комісія — Н. Кормелюк, Е. Процінська.

пресова референтка

На обкладинці "НЖ" ч. 7 слід було написати, що взору перерисовує Ольга Трачук.

СПРОСТУВАННЯ

У річному звіті за 1979 рік (НЖ, лютий 1980) пресова референтка 78-го Відділу пропустила прізвище **Б. Гелети** в згадці про різдвяні куховарські курси. Пані Дануся є однією з найбільше працюючих і жертвених членок Відділу. За недогляд щиро перепрошую.

Пресова референтка 78-го Відділу

"OUR LIFE" Magazine (USPS 414-660) is published monthly — except July & August combined — by Ukrainian National Women's League of America, Inc. at 108 Second Ave., N.Y., N.Y. 10003

Передплата в США: річна ... 11.00 дол., піврічна... 6.00 дол., Поодиноке число 1.15 дол. в Канаді: 11.00 ам. дол. або 12.00 кан. дол. Річна передплата: в Англії ... 4 ф. ст., в Австралії... 7 дол. А., у Франції... 35 фр., в Німеччині 20 н. м., в Бельгії... 250 б. фр. Інші країни гляди обкл. ст. 3.

Subscription in the United States of America: 11.00 per year, half year 6.00: single copy \$1.15. in Canada: 11.00 U. S. \$ or 12.00 Can. \$

Subscription per year: in England... 4 Pound Sterling; in Australia — 7 Austr. \$; in France... 35 Fr.; in Germany 20 DV. in Belgium... 250 B. Frs. Other foreign countries see cover page... 3

WOLANSKY LUD
P.O. BOX 906
THIELLS NY 10984
SEPT. 80

RETURN POSTAGE GUARANTEED

Проекти взорів до вишивання роботи Орисі Сенік, які виконала вона під час свого перебування в Мордовських таборах.
Червона нитка ч. 321 — Рис. Ольга Трачук